

DR. D. MARTÍ JULIÀ
President actual de la «Unió Catalanista»

(Caricatura de P.)

B^oN

FOTOGRAVATS
A. JOARIZTI
 CONSELL DE CENT 289.
 BARCELONA

Mundial Palace

CONCERTS SANTOS TOTS ELS DIES

COBERTS DESDE PESSETES 3'50 - Els divendres,
 bouillabaise - Dissabtes, menú corrent y vegetarià

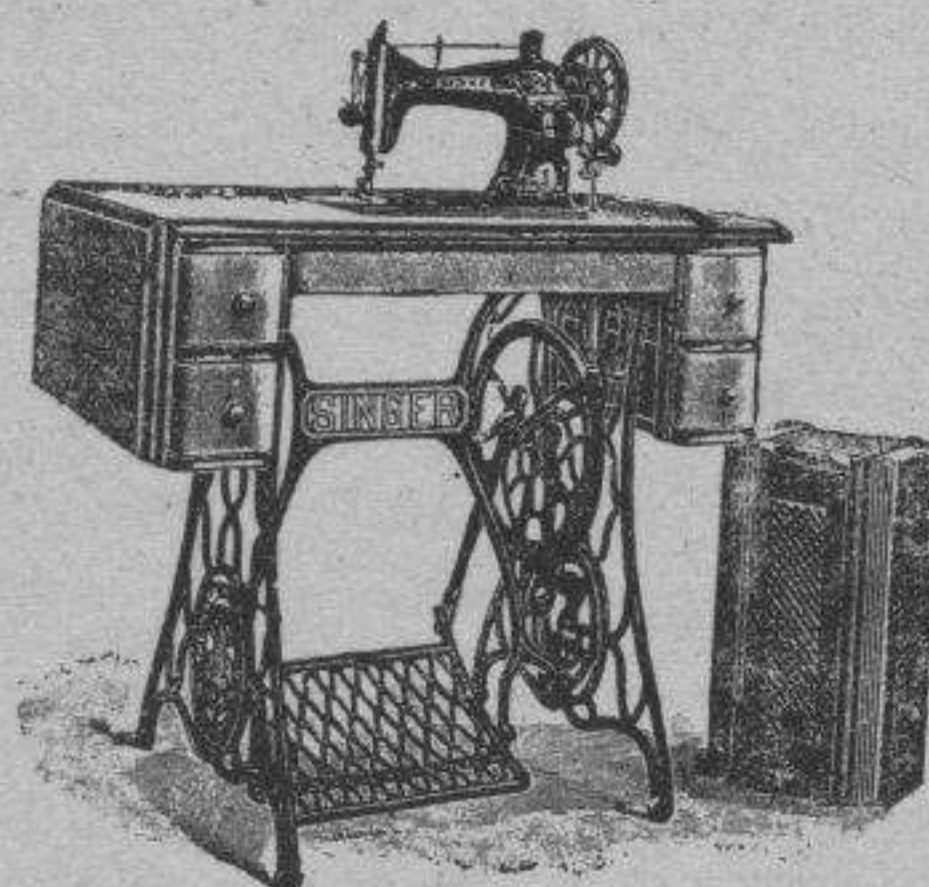
DR. M. CAMPS

ESPECIALISTA

Vies urinaries - Enfermetats secretes - Aplicació 606

Mendizábal, 6, 1.er, de 3 a 5

Clínica: Fusteria, 2 y 4, 1.er, de 12 a 1 y de 7 a 9 nit

Taller de Màquines de
 Cusir de JOAN VIVES

Reparacions de tots els
 sistemes. Compra y
 proporciona la venda
 de màquines usades y
 accessoris de tots siste-
 mes. Garantía y eco-
 nomía en los preus

Despatg: Baix S. Pere, 16

: Taller: Freixures, 8 :

SOCIETAT CATALANA D'EDICIONS

Entrega als seus subscriptors, cada semestre, tres obres bellament editades, de 300 planes. Quota mínima semestral: **5 pesetas**

OBRES DEL PRIMER SEMESTRE DE 1912

Estudis de Literatura Catalana, per Manel de Montoliu, pròleg de Miquel S. Oliver.

Origen del coneixement, pel doctor R. Turró.

Historia contemporania dels moviments nacionalistes, per A. Rovira y Virgili, pròleg de Pere Corominas.

Les Mancomunitats en el Congrés

CONFERENCIA DEN

PERE COROMINAS

EDITADA PER **EL GALL**

:: PREU : **15 CÉNTIMS** ::

Se ven : A Barcelona en els kioscs, en les societats catalanistes y en les administracions de *El Poble Català* y **EL GALL**
 A fora, en les societats catalanistes y a casa nostres corresponsals

LES DEMANDES A L'ADMINISTRADOR

El Gall

≡ SETMANARI NACIONALISTA

SUSCRIPCIÓ: Espanya y possessions espanyoles, trimestre, 1'50; Extranger, 2'50

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ: CARRER DE DURÁN Y BAS, NÚM. 4, ENTRESSOL

En la VIII Assamblea de la Unió Catalanista

HORNA altra vegada la Unió Catalanista a cridar als patriotes de tots els camps, pera reunir-se y discutir en fraternal aplec, tot lo que a la Patria interessa.

Beneída siga aquesta crida de la Unió, que permeterà als que en Catalunya creuen y per Catalunya senten bategar el seu cor, acudir a axoplugarse sota la bandera barrada, pera donar el fruit del seu pensament, de la seva fe, del seu entusiasme, en be de la Patria.

A l'Assamblea hi acudiràn tots els catalanistes, perque no es lícit, a cap d'ells, sostreures a una reunió de germàns, quan s'han de ventilar qüestions que a tots afecten y que en be de tots van a discutir-se. ¡Si algú, per sobtilitats de política de banderia abandona avui a l'estol patriòtic, que no vingui mai més a dirse catalanista! Si es dels capitostes, que mai per mai provi d'axecar bandera, que'ls catalanistes no 'l podràn seguir. Si es soldat de fila, que per una malantesa disciplina s'absté d'acudir al patriòtic aplec, que s'aparti per sempre més dels nostres, que mai han estat els dubtosos, els vacilants, els que segueixen als mals pastors, els bons soldats d'una causa noble, feta pera abnegats, pera entusiastes que tant a l'hora de goig com de perill, han d'oferir el pit en sacrifici per l'ideal.

Les mans que no s'han volgut estrenyer en encaixada ab les mans catalanistes, son les que s'han embrutat amb el contacte am tota mena de cacics; els caps que no volen reverenciar avui la bandera de la Patria, son els que s'han acotat una y cent vegades devant dels opresors de Catalunya. Que no vinguin, doncs, al nostre costat, els homes d'aquestes mans y d'aquets caps, que sa presencia, entre nosaltres, seria pertorbadora, que la causa santa de la Patria en sentiria greu!

En l'Assamblea de Tarragona solament hi acudiràn catalanistes, y sols seràn catalanistes, aquells que hi acudeixin. No es lícit mantenir equívocs: «el qui vulgui ser dels nostres, que's decanti dels demés». O ab Catalunya y els seus fills o contra Catalunya. O a laborar per la Patria, posant en la tasca tot el seny y tota la cura, o a entregarse per sempre als enemics cacics y centralistes.

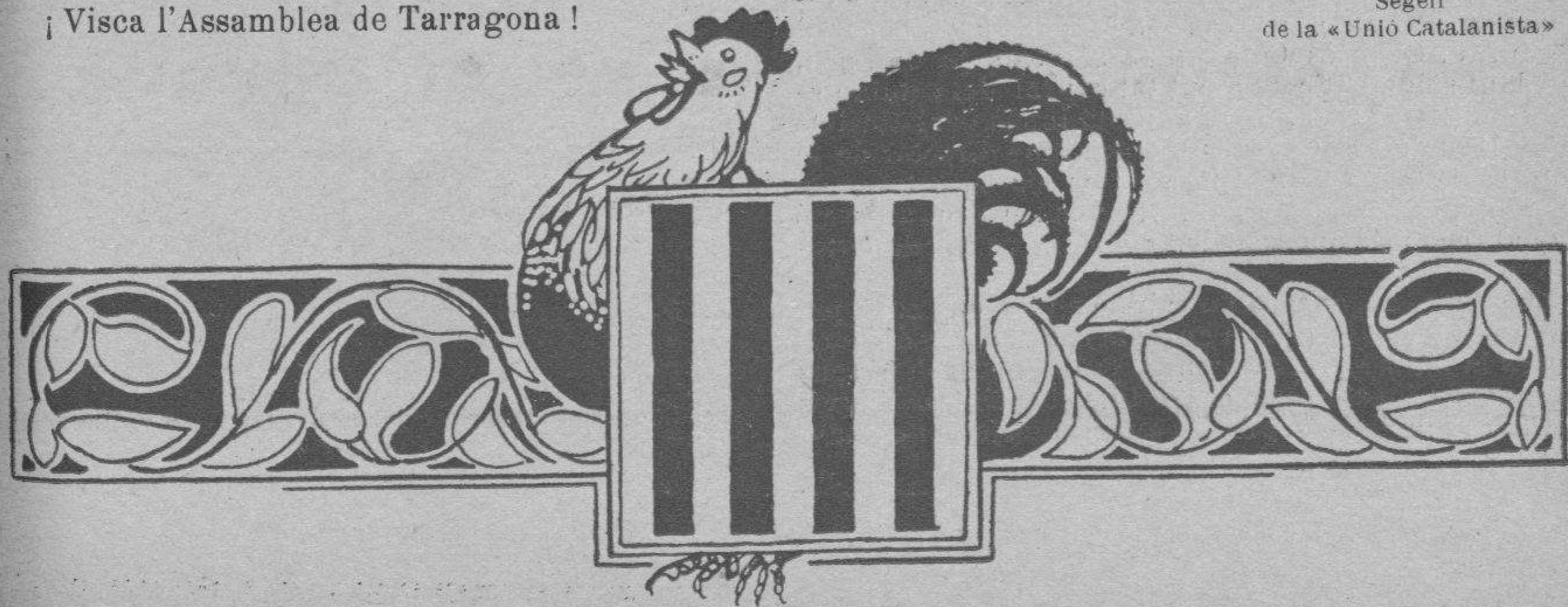
EL GALL, al llindar de l'Assamblea, fa reverenciós acatament a la bandera catalana, que la presidirà, y en honor d'aquets homes eminents que l'han cridada y organisaada, axeca'l seu cant d'elogi y de respecte.

Per Catalunya, per les seves reivindicacions nacionals:

¡Visca l'Assamblea de Tarragona!

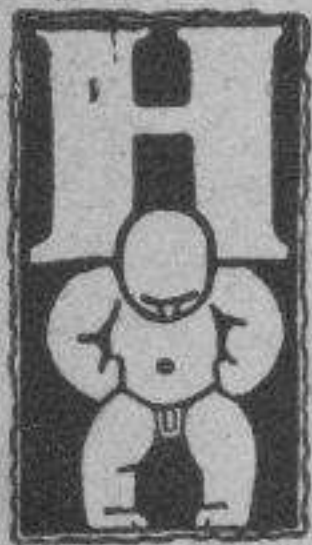
Segell de la «Unió Catalanista»

D. LLUIS DOMENEG Y MONTANER
President de l'Unió Catalanista en l'any 1892
y de l'Assamblea de Manresa tinguda el mateix any

La Unió Catalanista y les seves assambleas

HAVIEN nascut pels indrets de Catalunya cap allà a l'últim ters del sigle passat, y a l'escalf del sagrat amor a la Patria Catalana y a les seves reivindicacions, una unió de entitats, totes elles plenes de fe, totes integrades pel jovent d'aquell temps, que son els que avui senyeixen la testa ab el blanc dels cabells.

Aquelles entitats, informades més que per un sentiment polític, per un amor al passat de nostra terra, a la seva literatura, a las seves arts, trevallaven afanyoses per la reconstitució de la Patria Catalana; però'l seu esforç s'estrellava davant l'incoherencia del mateix, davant la manca d'unitat, sino en l'ideal, en la norma a seguir pera realitzar-lo.

Fora del Congrés Catalanista organitzat per aquell gran temperament polític que era en Valentí Almirall, per la vuitentena del vuitcents, no s'havia fet cap més tentiva pera organitzar políticament l'estol catalanista. Per això, quan els efectes que hagués pogut produir el Congrés Catalanista s'havien ja extingit, quedant solament com a entitat capdal del catalanisme la Lliga de Catalunya, aquesta inicià per l'abril de l'any 1890 l'idea de crear un organisme director de la política catalana y que tingués tots els caràcteres de nacional, extenent la seva forsa y la seva organització fins al recó més amagat de la nostra estimada Catalunya.

La generosa pensada no caigué en terreny xorc, per quan ben aviat les altres entitats catalanistas d'aquell temps la feren seva, axecantla pel demunt dels seus caps com a ideal acaronat per tots els afectes. Y aixís pel febrer de l'any següent aquestes societats comen-

sen els treballs d'organització d'aquell organisme col·lectiu que's convingué en nomenar « Unió Catalanista », la qual, a últims del mateix any, quedava constituïda, eligentse la seva primera Junta permanent, composta pels senyors D. Lluís Domènec y Montaner, president; D. Pau Font de Rubinat, de Reus, tresorer; D. Joaquím Vayreda, d'Olot, y D. Pau Colomer y Oliver, de Sabadell, vocals, y D. Enric Prat de la Riba, de Castelltersol, secretari.

Aixís mateix se nomenaren els 243 delegats que, en representació de totes les comarques catalanes, havien de deliberar en els Consells generals y en les Assamblees, els punts de organització que se'ls sotmetessin. Llegint aquella llista de noms, i quants se'n troben avui de desapareguts y quants d'altres de desertors!

Inmediatament de constituïda « l'Unió », se feren els treballs necessaris pera la celebració de una magna Assamblea, en la qual s'havia de posar a discussió l'interessantíssim tema de « Constitució Regional Catalana ». Aquesta se celebrà a Manresa, el mes de maig

DELIBERACIONS

DE LA
PRIMERA ASSAMBLEA GENERAL

DE DELEGATS DE
LA UNIO CATALANISTA

TINGUDA A
MANRESA

EN LO MES DE MARS DE 1892

TEMA DE DISCUSSIO

BASES PERA LA CONSTITUCIO REGIONAL CATALANA

BARCELONA

IMPREMPTA « LA RENAISSANCE »

XUGA 13

Facsimil de la primera edició de les Deliberacions de l'Assamblea de Manresa

de 1892, celebrantse després, seguidament, y pera tractar d'altres punts de capital interès per la comunió catalanista y sempre que circumstancies especials ho han reclamat, Assambleas de delegats a Reus, l'any 1893; a Balaguer, el 1894; a Olot, el 1895; a Girona, el 1897; a Terrasa, el 1901, y a Barcelona, el 1904.

Avui es Tarragona la gran ciutat del Camp, la cridada a rebre en son sí a tots els catalanistes de la terra que, prescindint de matisos y tendencies polítiques, van a fer declaració d'amor a la Patria, com a sentiment que, per demunt de tot altre, els mou y els anima.

Siguin aquests dies gloriosos per Catalunya, y que la Patria, joiosa pugui ben prompte heur'ls feconds resultats d'aquesta generosa abraçada dels seus fills.

Casa Consistorial de Manresa, en el saló de sessions de la qual s'aprovaren les célebres bases de la I Assamblea Catalanista

Assamblea de Manresa. Any 1892
Conclusions

PODER CENTRAL

BASE 1.ª — *Sas atribucions.* — Vindran a càrrech del Poder central: a) Las relacions internacionals; b) L'exèrcit de mar y terre, les obres de defensa y l'ensenyansa militar; c) Les relacions econòmicas d'Espanya amb els demés països y en conseqüencia, la fixació dels aranzels y'l ram d'Aduanes; d) La construcció y conservació de carreteres, ferrocarrils, canals y ports que sían d'interès general. En les d'interès interregional podran posarse d'acort lliuremet les regions interessades, intervenint lo Poder central sols en cas de desavinensa. Las vías de comunicació d'interès regional seràn d'exclusiva competencia de les

regions. Igual criteri's seguirà en los serveys de correus y telègrafos; e) La resolució de totes les qüestions y conflictes interregionals; f) La formació del pressupost anyal de gastos que, en lo que no arribin les rendas d'Aduanas, deurà distribuirse entre les regions a proporció de sa riquesa.

Sa organisació. — El poder central s'organisarà baix lo concepte de la separació de les funcions legislativa, executiva y judicial.

El poder lligislatiu central radicarà en lo Rey o Cap d'Estat y en una Assamblea composta de representants de les regions, elegits en la forma que cada una estimi convenient; el número de representants serà proporcional al d'habitans y a la tributació, tenintne tres la regió a la que n'hi corresponguin menos.

Lo Poder executiu central s'organisarà per medi de Secretaries o Ministeris, que podran ser: de Relacions exteriors, de Guerra, de Marina, de Hisenda y del Interior.

Constituhirà'l Poder suprem judicial un Alt Tribunal format per magistrats de les regions, un per cada una d'elles, elegits per les mateixes; cuidarà de resoldre'ls conflictes interregional y de les regions ab lo Poder central y de exigir la responsabilitat als funcionaris del Poder executiu.

Aquest Tribunal no's considerarà superior geràrquich dels tribunals regionals que funcionaran amb entera independència.

Disposicions tranzitories. — Atenent a que les relacions que, segons els preceptes constitucionals vigents, uneixen l'Estat amb la Iglesia han sigut sancionades per la Potestat d'aquesta, se mantindran aquellas, mentres abduas potestats de comú acort no les modifiquin.

El Poder central procurarà concordar am lo Sant Pare la manera de subvenir la dotació de Cult y Clero y de provehir les dignitats y prebendes eclesiasticas en armonía am l'organissació regional;

LA JUNTA PERMANENT
DE LA
UNIÓ CATALANISTA

En cumpliment dels acorts del **CONSELL DE REPRESENTANTS** *de las Asociacions que la constitueixen, ha nomenat a* **D. Anton Añon** *DELEGAT per la Comarca de Tortosa.*

Y pera que consti lliurem lo present diploma en Barcelona a trenta de Juny de Mil noucents noranta hu.

Lo President,

Antoni Domènec y Montaner

Lo Secretari,

Antoni Rovellat de la Riba

DIPLOMA DE DELEGAT.—NUM. 203.

Facsimil del diploma que s'entregà als delegats de l'Assamblea de Manresa. El que's reproduceix està extès a nom del patriarca del catalanisme D. Anton Añon, de Xerta

D. JOAN J. PERMANYER Y AYATS
President de l'Unió Catalanista en l'any 1893
y de l'Assamblea de Reus tinguda'l mateix any

y tant si's sosté'l Real Patronat, com si's restableix la disciplina general de l'Església, deurà procurarse que, respecte de Catalunya's previngui en lo Concordat que hagin de ser catalans los qui exerceixin jurisdicció eclesiàstica propia o delegada, com també'ls obtentors de dignitats y prebendas.

El Deute públic avuy existent vindrà a càrrech del Poder central; més aquest no podrà crearne de nou, quedant de compte de les diverses regions lo qu'en l'esdevenidor contreguin pera son sosteniment y'l de les cargues del Poder central.

PODER REGIONAL

BASE 2.ª — En la part dogmàtica de la *Constitució Regional Catalana's* mantindrà'l temperament expansiu de nos-

tra legislació antiga, reformant, pera posarlas d'acort am las noves necessitats, les sabies disposicions que conté respecte dels drets y llibertats dels catalans.

BASE 3.ª — La llengua catalana serà l'única que am càracter oficial podrà usarse a Catalunya y en les relacions d'aquesta regió am lo Poder central.

BASE 4.ª — Sols els catalans, ja ho sían de naixensa, ja per virtut de naturalisació, podràn desempnyar a Catalunya càrrechs públichs, fins tractantse del gubernatiu y administratiu que depenguin del Poder central. També deurán ésser dessempeñats per catalans els càrrechs militars que importin jurisdicció.

BASE 5.ª — La divisió territorial sobre la que's desenrotlla la gradació geràrquica dels poders gubernatiu, administratiu y judicial, tindrà per fonament la comarca natural y'l municipi.

BASE 6.ª — Catalunya serà l'única soberana de son govern interior: per lo tant, dictarà lliurement sas lleys orgànicas; cuydarà de sa legislació civil, penal, mercantil, administrativa y processal; del establiment y percepció d'impostos; de la encunyació de la moneda; y tindrà totes les demás atribucions inherents a la soberanía que no corresponguin al Poder central segons la Base 1.^a

BASE 7.ª — El Poder legislatiu regional radicarà en les Corts Catalanas que deurán reunir-se tots els anys en época determinada y en lloc diferent.

Les Corts se formaràn per sufragi de tots els caps de de casa, agrupats en classes fundades en el treball manual, en la capacitat o en las carreres professionals y en la propietat, industria y comers, mitjansant la corresponent organisació gremial en lo que possible sía.

BASE 8.ª — Lo poder judicial s'organisarà restablint l'antiga Audiencia de Catalunya; son president y vispresident, nombrats per les Corts, constituiràn la suprema autoritat judicial de la Regió, y s'establiràn els tribunals inferiors que sían necessaris, devent ser fallats en un período de temps determinat y en última instancia dintre de Catalunya tots los plets y causes.

S'organisaràn jurisdiccions especials, com l'industrial y la de comers.

Els funcionaris del ordre judicial seràn responsables.

BASE 9.ª — Exerciràn el Poder executiu cinch o set alts funcionaris nombrats per les Corts, los qui estaràn al davant dels diversos rams de l'administració regional.

BASE 10. — Se regoneixerà a la *comarca natural* la major latitud possible d'atribucions administrativas pera'l govern de sos interessos y satisfacció de sas necessitats. En cada comarca s'organisarà un Consell nombrat per els municipis de la mateixa, qu'exercirà las citades atribucions.

SEGELLS DE PROPAGANDA DE L'UNIO CATALANISTA

PRIMERA EMISSIÓ
Deu edicions de diferents colors
Dibuix d'A. de Riquer

SEGONA EMISSIÓ
Onze edicions de diferents colors
Dibuix de Josep Lluís Pellicer

TERCERA EMISSIÓ
Una sola edició
Dibuix d'Adrià Gual

BASE 11. — Se concediràn al *municipi* totes les atribucions que necessita pera'l cuidado de sos interessos propis y exclusius.

Pera l'elecció dels càrrechs municipals se seguirà'l mateix sistema de representació per classes adoptat pera la formació de les Corts.

BASE 12. — Catalunya contribuirà a la formació del exèrcit permanent de mar y terra per medi de voluntaris o be d'una compensació en diners prèviament convinguda, com abans de 1845. Lo cos d'exèrcit que a Catalunya corresponga serà fixo y a ell deuràn pertanyer los voluntaris ab que hi contribuheixi.

S'establirà amb organització regional la reserva a la que quedaràn subjectes tots els minyos d'una edat determinada.

BASE 13. — La conservació del ordre públich y seguretat interiors de Catalunya, estaràn confiadas al sometent y pera'l servey actiu permanent se crearà un cos semblant al de Mossos de l'Escuadra o de la Guardia civil. Dependrà en absolut totes aquestes forses del Poder regional.

BASE 14. — En la encunyació de la moneda, Catalunya deurà subjectarse als tipos unitaris en que convingan les regions y'ls tractats internacionals d'Unió monetaria, essent lo curs de la moneda catalana, com la de les demés regionals, obligatori en tota Espanya.

BASE 15. — La ensenyansa pública en sos diferents rams y graus, deurà organitzar-se d'una manera adecuada a les necessitats y caràcter de la civilisació de Catalunya.

L'ensenyansa primària la sostindrà'l municipi y en son defecte la comarca; en cada comarca, segons sia son caràcter agrícola, industrial, comercial, etc., s'establiràn escoles pràctiques d'agricultura, d'arts y oficis, de comerç, etc. Deurà informar els plans d'ensenyansa'l principi de dividir y especialisar les carreres, evitant les ensenyanses enciclopèdicas.

BASE 16. — La Constitució catalana y'ls drets dels catalans estaràn baix la salvaguardia del Poder executiu català y qualsevol ciutadà podrà deduir demanda davant dels tribunals contra'ls funcionaris que l'infringeixin.

BASE 17. — *Disposicions tranzitorias.* — Continuaràn aplicantse'l Còdich penal y'l Còdich de comerç, però en l'esdevenidor serà de competència exclusiva de Catalunya'l reformarlos.

Se reformarà la legislació civil de Catalunya prenent per base son estat anterior al Decret de Nova Planta y les noves necessitats de la civilissació catalana.

Se procurarà immediatament acomodar las lleys procesals a la nova organització judicial establerta, y mentrestant s'aplicaràn las lleys d'Enjuiciaments civil y criminal.

Manresa, 27 de Mars de 1892.

D. ANGEL GUIMERÀ

President de l'Unió Catalanista en l'any 1894
y de l'Assamblea de Balaguer tinguda'l mateix any

Assamblea de Reus. Any 1893 Conclusions

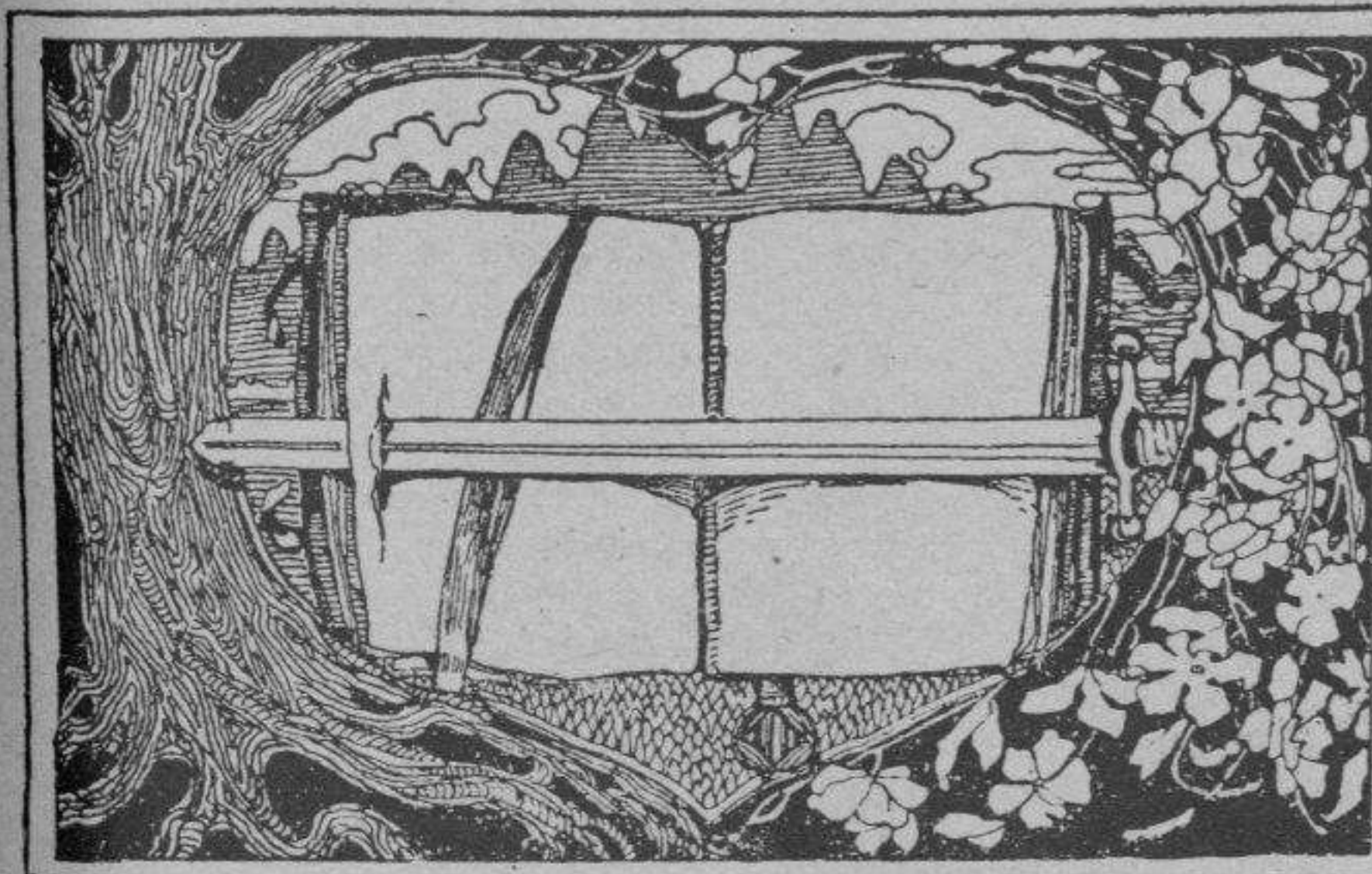
LLENGUA. — Haventse de reivindicar l'us del català com a idioma oficial per tots els medis legals, s'acorda:

Dirigirse a tots els Ajuntaments de Catalunya y demés corporacions oficials y particulars pera que l'usin en les sessions y actes oficials, fent's notar que no hi ha cap disposició legal que previngui lo contrari.

Dirigirse a tots els mestres, aixís d'escoles públiques com privades, pera que l'usin en elles, fentloshi notar les ventatjes de l'ensenyansa comparativa de les llengües catalana y castellana, de conformitat amb lo acordat en les Assamblees pedagògiques.

Excitar a tots els advocats catalans pera que reivindicuin el dret que tenen els testimonis catalans d'usar la nostra llengua en les seves declaracions davant dels tri-

SEGELLS DE PROPAGANDA DE L'UNIO CATALANISTA

Segell commemoratiu de l'Assamblea de Tarragona. Una emissió
Dibuix d'Adrià Gual

Projecte d'A. de Riquer, per un segell que no ha arribat a publicar-se

D. JOAQUÍM RIERA Y BERTRÁN

President de l'Unió Catalanista en l'any 1895
y de l'Assamblea d'Olot tinguda'l mateix any

bunals de Justícia, aixís com pera que demanin, en nom de la recta administració d'aquesta, que en els informes davant del jurat se'ls permeti l'us del català.

Dirigirse a tots els relats de Catalunya pera que manin que, de conformitat amb els Cànon, se prediqui en català y en aquest idioma's practiquin totes les devocions que amb arreglo am les sagrades rúbriques no hagin de ferse en llatí.

Procurar que's portin efecte'ls treballs comensats anys enrere pera la constitució de l'Academia de la Llengua.

Recomanar a tots els delegats que usin sempre la llengua catalana en totes les manifestacions de la vida consentides per la llei.

INSTRUCCIÓ. — Hav'tse de procurar que en tots els rams se dongui de conformitat am la naturalesa y manera de ser de Catalunya, s'acordà:

Preparar un plan general d'estudis que descansi en la tradició científica del país y les necessitats practiques de l'actual civilització, partint del princip. de la diferenciació de l'ensenyansa, segons les regions.

Excitar a tots els centres y societats catalanistes a que fundin càtedres y conferencies d'ensenyansa catalanista, procurant que s'estableixi un patronat d'escoles catalanes.

Fundar premis anyals pera'ls mestres que més se distingeixen en l'ensenyansa de la llengua, historia y literatura de Catalunya.

IMPRESSA. — Essent aquest un dels medis més profitosos pera la propaganda, s'acorda fomentar les següents publicacions:

Publicacions de primera ensenyansa: A. Compendi d'Historia de Catalunya. — B. Biografia de personatjes célebres catalans (Jaume I, Fivaller, Clarís, etc.). — C. Narracions de fets patriòtics (expedicions de catalans y aragonesos a Italia y Orient, conquestes de Mallorca, de Valencia, d'Almeria, de Tortosa, siti de Barcelona, etc.). D. Mapes del desenrotll territorial de la Nacionalitat catalana en diferents èpoques. — E. Y tots aquells llibres d'ensenyansa recreatius que, en general, se cregui convenientes.

Publicacions de popularisació en general: A. Monografias sobre institucions populars y polítiques de Catalunya,

com Corts, Consulats, Soratent, Grémis, Concell de Cent, etc. — B. Monografies sobre'l desenrotll industrial y comercial de Catalunya en l'època de la seva autonomia. — C. Estudi de l'influencia de Catalunya en la civilització en general.

Publicacions generals catalanistes: A. Memories explicatives de les diferents bases aprobades en l'Assamblea de Manresa. — B. Memoria sobre l'influencia que tindria la autonomia en la riquesa general de Catalunya. — C. Memoria demostrativa de la necessitat de l'autonomia de Catalunya pera la conservació del Dret Català. — D. Solucions del Catalanisme als problemes socials. — E. Publicació d'un compendi en forma de preguntes y respostes del principis que integran la doctrina catalanista.

Publicacions religiozes: Devocionaris y altres llibres piadosos en català.

DRET. — Necessaria com es la conservació de la llegislació civil catalana, aquesta mateixa necessitat imposa l'introduirni oportunament les reformes que'ls nous estats socials exigeixen, y per aquesta rahò s'acorda:

Dirigirse als poders públich demanant la creació d'una Comissió de Còdichs a Catalunya que, essent composta no més de catalans, tingui la facultat de proposar les reformes que cregui convenientes al Dret Català, i mo el ben entès que ha d'obtenir la seva aprobació tota disposició legal, encara que sia emanada del poder llegislatiu, que pugui alterar l'estat actual de la llegislació civil catalana.

Essent així mateix imposible que'ls Jutjes y Magistrats puguin aplicar amb acert el Dret Català no coneixent les practiques ni costums que'l completan, ni sentir lo valor que anima sas institucions, s'acorda ademés:

Dirigirse als poders públich demanant se reformin les Lleys Orgàniques del poder judicial en lo sentit: Primer. De que totes les causes civils deguin fallarse en última instancia dins de Catalunya; y Segón. De que tots els Magistrats y Jutjes de Catalunya hagin de ser catalans.

OBRES PÚBLIQUES. — S'acorda: Preparar un plan complet d'obres públiques pera Catalunya, encaminat a fomentar els interessos agrícoles, industrials y mercantils, partint del princip de donar expansió a tots els elements de riquesa que avuy son improductius.

Dirigirse a les Diputacions provincials, Ajuntaments y Prelats de Catalunya pregántlos hi que per lo bon nom de nostra terra y be del art, cuydin de la conservació y restauració dels monuments artístichs y de caràcter historich, avuy casi tots en estat de ruina, y que procurin, en lo possible, pera millor lograrho, per medi de sa adquisició, ferlos de domini públich.

TRIBUTACIÓ. — S'acorda: La publicació d'una Memoria, en la que s'hi posin en comparació les sumes immenses que Catalunya entrega al Estat en concepte de tributs amb les que'n reb pels serveys que aquest li presta.

Proposar un sistema tributari amb els medis practichs de substituhir el sistema actual de contribucions per un altre, consistent en arreglos econòmichs entre les regions y l'Estat, sobre la base de quantitats fixes.

QUINTES. — S'acorda dirigir-se a tots els Ajuntaments de Catalunya, trasmeténtlos hi l'acort pres en l'Assamblea de Manresa, sobre'l servey militar, pera que s'enterin de les idees que sosté'l Catalanisme en aquest punt.

Pera la practica dels treballs a que's refereixen els anteriors acorts, la Junta Permanent nomenarà les comissions que sian necessaries y en la forma que cregui convenient; se constituirà una « Junta econòmica » dependent de la UNIÓN, de la que'n serà Tresorer el de la Junta Permanent, pera arbitrar fondos per medi de suscripcions, donatius, espectacles, venta de les Memories que nos reparteixin gratuïtament y demés que se li poden ocorre.

Medis pera conseguir l'aplicació total de les mateixes (1). L'Assamblea declara necessaria l'intervenció del catalanisme en la vida política activa, prenent part en les lluytes electorals; però protesta de que no per això accepta el règimen actual, sino que's limita a aprofitar els medis

(1) Végis les Bases d'interpretació y aclaració d'aquestos MEDIS acordades en l'Assamblea de Tarrasa (6.ª de l'UNIÓN).

que li ofereix pera extendre l'esfera de la seva propaganda y pera obtenir legalment la realisació de les seves aspiracions.

A n'aquest objecte, s'acorda lo següent:

ELECCIONS MUNICIPALS. — En tots els municipis se proposaràn y defensaràn candidatures purament administratives que representin les forces vives del país, essent compostes per les persones més significades y acreditades en la propietat, l'intel·ligencia y'l treball, allunyant en absolut de la administració municipal als que no tinguin més mèrits que'ls serveys fets a sos partits.

Les candidatures seràn formades en les poblacions en que hi hagi una o varies associacions catalanistes, pel president o presidents de les mateixes y pels delegats de l'UNIO en la localitat, convocats pel president de la societat si sols n'hi ha una, o'l president de la societat més antiga dintre de l'UNIO si n'hi han varies; en les altres seràn proposades pels delegats de l'UNIO o pels que especialment se nombrin per la Junta Permanent, associantse en comitè am les persones més importants de la població que sian conegudes per son amor a la terra catalana y per son afecte al sistema d'elecció per classes.

ELECCIONS PROVINCIALS Y LLEGISLATIVES. — En tots els districtes en que's pugui lluytar amb alguna probabilitat d'èxit, se presentarán candidats decididament catalanistes pera'ls càrrechs de diputats provincials y a Corts.

En els districtes en que hi hagi alguna o algunes associacions catalanistes, el president de la més antiga dintre de l'UNIO convocarà als demés presidents y als delegats de la mateixa que representin als diferents pobles de la circumscripció y tots junts designaràn les candidatures qu's tracti de presentar. En los districtes en que no hi hagi cap associació catalanista, el delegat que la Junta Permanent designi procedirà a la convocatò dels demés.

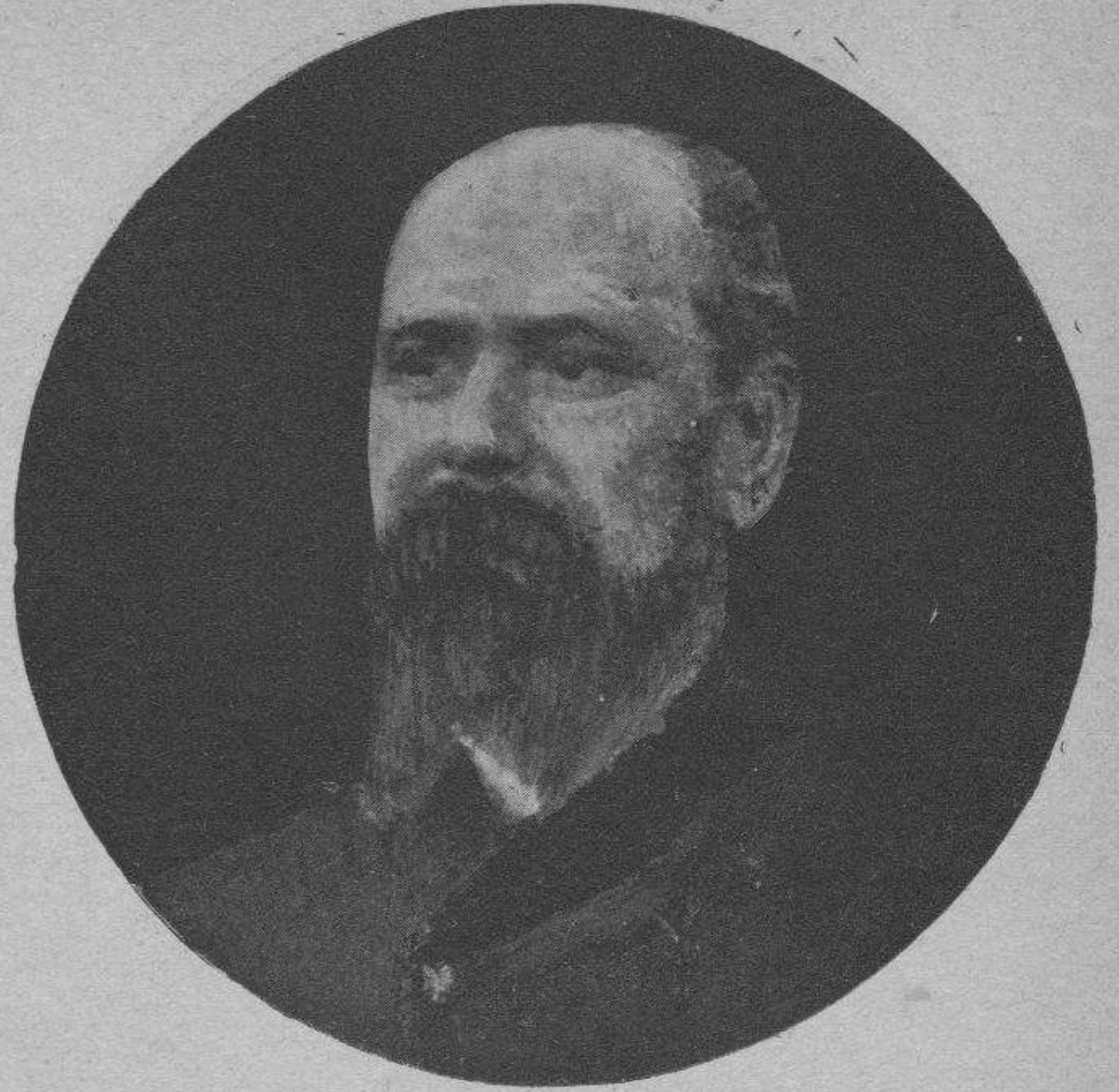
Les candidatures aixís designades seràn consultades, avans de ferse públiques, a la Junta Permanent de la UNIO, la qual donarà son parer sobre les mateixes al president o delegat que hagi convocat la reunió electoral, però sense que aquesta manifestació de la Junta tingui cap caràcter obligatori.

El candidat deurà sempre fer una pública manifestació o adhesió al programa o principis del Regionalisme.

L'Assamblea condemna expressa y enèrgicament tot medi electoral abusiu, y molt especialment les falsificacions de documents y compra de vots, manifestant que creu preferible la pèrdua de les eleccions a recorre a aquestos indignes medis.

MEETINGS. — L'Assamblea de l'UNIO CATALANISTA, reconeixent l'importancia de les reunions públiques com a medi de propaganda, els recomana molt especialment en els períodes d'agitació, sobre tot quan sia per motius concrets interessants pera Catalunya, y en el electorals.

PREMPSA. — Així mateix l'Assamblea manifesta son desitg de que la premsa catalanista prossegueixi ab entusiasme sos treballs de propaganda a favor de l'autonomia de Catalunya, y li prega que sostingui enèrgicament y procuri donar la major publicitat als acorts de les Assambleas que ha organitzat y organisi d'aquí endevan l'UNIO,

† D. PAU SANS Y GUITART
President de l'Unió Catalanista en l'any 1896

aixís com al demés actes interessants de les associacions catalanistes.

RELACIONS INTERREGIONALS. — L'Assamblea acorda iniciar una reunió de caràcter interregional de representants de Galicia, Navarra, les Provincies Vasques y Catalunya, a fi d'obtenir per medi d'una acció comú, el plantejament del Regionalisme,

Assamblea de Balaguer. Any 1894 Conclusions

BASES PERA LA TRIBUTACIÓ DE CATALUNYA SEGONS ELS PRINCIPIS REGIONALISTES

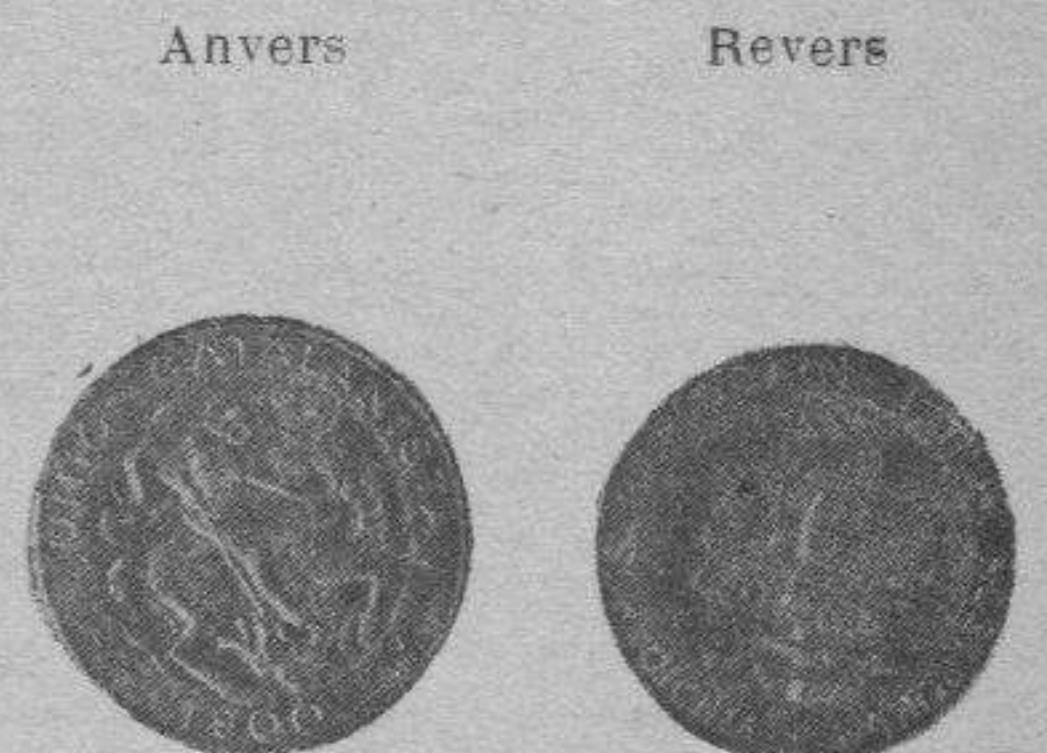
De conformitat amb els principis fonamentals de la Constitució acordada en la Assamblea de Manresa, *Catalunya ha de atendre les cargues y serveys públics de caràcter regional y deu contribuir a les cargues generals del Estat ab una quantitat que ha de fixarse ab subjecció a les regles en dita Constitució establertes.*

Mentres aquesta Constitució no arribi a plantejarse en tota sa integritat, entra en el terreno de lo possible y es altament convenient que Catalunya substitueixi l'actual sistema

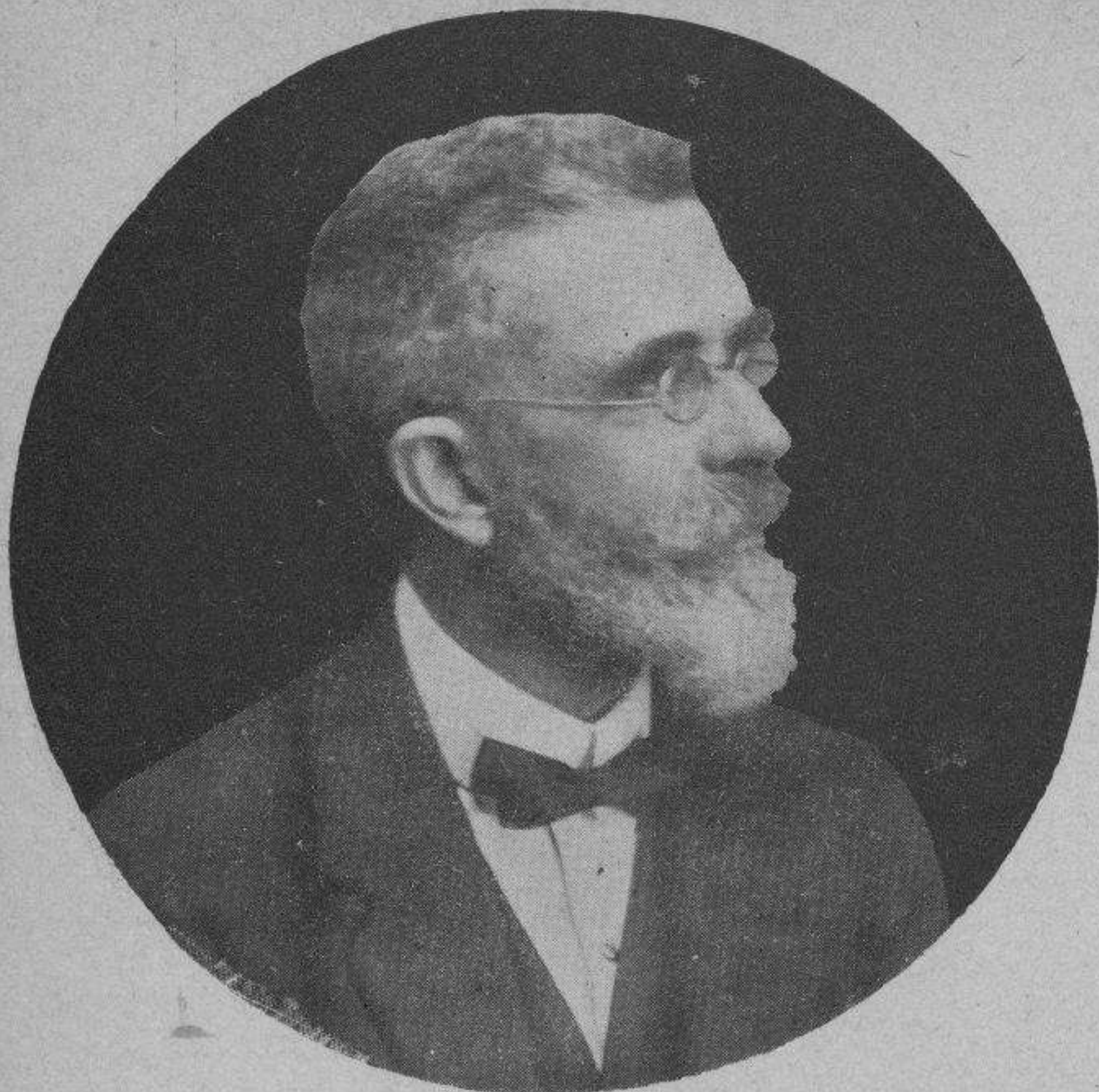
MONEDES DE L'UNIO CATALANISTA

Or: preu 110 francs

Or: preu 25 francs

D. ANTON SUÑOL Y PLA
 President de l'Unió Catalanista en l'any 1897
 y de l'Assamblea de Girona tinguda'l mateix any

a son càrrech, Catalunya les obtindrà per medi d'un sistema tributari adequat a son modo d'esser amb arreglo als següents principis y bases.

PRINCIPIES GENERALS. — I. Catalunya, ab entera independència de les demés Regions espanyoles y sense intervenció del Poder Central, establirà les contribucions e impostos de tota mena que hagin de pagarse en son territori y regulara aixís mateix els demés aròris y totes les altres fonts d'ingressos, llevat els drets d'Aduanes que's subjectaràn a les lleys generals del Estat, de conformitat ab lo declarat en la Assamblea de Manresa.

II. Els serveys públics deuràn presentarse a Catalunya de manera que estiguin al nivell dels pobles més avensats, y en conseqüència, la reducció dels impostos y contribucions ha de procurarse tan sols per medi d'una moral y ben organizada administració; y la Assamblea, gelosa del bon nom dels elements que representa, aixís molt alt ho declara a fi de que may pugui dirse que'l Regionalisme, a exemple dels partits polítichs que han assolat l'Espanya, tracta de seduhir al poble ab promeses impossibles de cumplir.

III. Se procurará fomentar la riquesa pública per medi de exempcions de contribució y altres ventatjas a favor de la implantació de noves industries, plantació y conservació de boscos, edificació, dessecació de terras, etc.

IV. Les lleys fiscals no podrán afectar may la validesa dels contractes, la naturalesa y transmissió de la propietat y drets reals, ni la constitució de la familia, sens perjudici de la hipoteca preferent que s'estableixi a favor del Erari públich per la percepció de la contribució.

V. Totes les contribucions directes recauràn sobre les rendes y beneficis, a excepció de la que s'estableixi per rahò de transmissió d'herència, llegats y donacions, entre parents colaterals y entre estranys.

VI. Tothom ha de contribuir segons sos cabals al sosteniment de les cargues del Estat, però, atenent a que per rahò de sa naturalesa econòmica es eminentment relatiu tot quant se refereix a la tributació, l'Assamblea declara, com principi fonamental del Regionalisme, que la proporcionalitat ab que s'ha de contribuir a dites cargues dependeix del estat social del país y que, essent, com son, l'aglomeració de fortuna en unes mateixes mans y la desigualtat en la distribució de la riquesa les notes característiques de l'actual societat, ha de procurarse l'equilibri entre les diferents classes socials armonisant per medi de la tributació sos interessos antagònichs.

En sa conseqüència's declara :

Que no s'imposarà cap contribució fonamentada exclusivament sobre la base de la *capitació*, o sia cap que afecti al individu com a tal y prescindit del medis de subsistencia ab que conti.

Que no s'imposarà tampoch cap contribució que directe o indirectament pesi sobre'l consòm de materias de primera necessitat, sens perjudici del dret dels Ajuntaments pera crear arbitris.

Y que'ls impostos se combinarán de manera que's contribuheixi a les cargues públiques sobre la base d'una

de contribucions per un altre consistent en arreglos econòmichs amb 'l Govern sobre la base de quantitats fixas, y aixís fou declarat en l'Assamblea de Reus.

En el primer cas, lliure Catalunya de les trabes que, privantla de tota iniciativa malmenan els esforços de sa activitat e inteligencia, podrà reformar la Administració en sos diversos rams, organisant els serveys públics baix un plan general econòmich que, inspirantse en els bons exemples dels temps passats, atengui en l'ordre moral y en el material les necessitats dels presents. En aquest punt ha d'esser radical la reforma, y l'«Unió Catalanista», oportunament y prèvi l'estudi degut, acordarà en les Assambleas esdevenidoras les bases sobre les qu'ha de assentarse.

En lo segón cas convé que Catalunya s'encarregui del major nombre de serveys, trayentlos de mans del Estat o del Poder Central y venint l'import dels mateixos en descàrrech de la quantitat que, en virtut dels arreglos econòmichs que's fassin, hagi de pagar al Govern, a fi d'imprimir en ells desde ara el sagell característich de sa individualitat y geni pràctich.

Y'l mateix en el un que en el altre, tant la quantitat que degui satisfer al Poder Central com las que sían necessaries pera cubrir 'l import dels regionals que vinguin

MONEDAS DE L'UNIO CATALANISTA

Anvers

Revers

Argent : preu 5 pessetas

Anvers

Revers

Argent : preu 1 pesseta

repartició gradual y progressiva en relació ab la quantia dels ingressos ab que cada hù conti.

VII. La distribució o repartiment de les contribucions se farà sempre dintre d'una organissació gremial que deu reposar sobre la doble base del territori y de la classe de contribuyents a qui respectivament afecti; y totes les qüestions sobre agravis y defraudacions, aixís com els perdons per causes de calamitats, se resoldran, en les diferents instancies o alsades que's fixin y dintre del ordre geràrquich que s'estableixi, per jurats, sense que may s'admitin investigadors oficials. L'assistencia a les sessions dels Gremis y'ls càrrechs que per rahò de sa organissació s'instituheixin seràn obligatoris.

VIII. Tots aquets principis deuràn servir de fonament a l'imposició de les contribucions, qualsevulla que sia la divisió administrativa de Catalunya y'l modo y conformitat com s'hagin encarregat de fer els serveys públichs y s'hagin distribuït les cargues les diferents agrupacions y entitats que avuy existeixen y les que existiràn quan el sistema regional quedi plantejat en sa integritat.

Entretant els Ajuntaments, pera cubrir les cargues municipals y el import de tots els serveys que hagin de cumplir, tindran una part alicuota de les contribucions generals y ademés lo que'ls hi produheixin els arbitris.

BASES ESPECIALS DE CADA UNA DE LES DIFERENTES FONTS D'INGRESSOS. — Contribucions. — Les contribucions poden classificar-se en ordinaries y en extraordinaries, pero, essent les extraordinaries de caràcter excepcional, han d'enmotllarse a les circumstancies especials dels grans aconteixements que les exigeixen sense que respecte d'ellas puguin establirse regles fixas. Això no obstant, la Assamblea enten que en el possible s'han de acomodar, quan vingui'l cas, als principis generals que acaban de exposarse.

Les ordinaries seràn sempre directes, a excepció dels drets d'Aduanes y dels arbitris dels Ajuntaments.

CONTRIBUCIÓ TERRITORIAL. — Baix aquesta denominació va compresa la que recau sobre les rendes de la propietat inmoible, urbana y rústega, inclohent en les de la rústega els profits de la industria pecuaria.

Un amillarament, fet ab rigurosa exactitut y tenint en compte totes les circumstancies y accidents que puguin afectar la riquesa, servirà de base a la contribució territorial.

Aquesta consistirà en un tant sobre la riquesa líquida imponible que, dins del sistema general que en virtut de aquestes bases tracta de plantejarse, ha d'esser molt reduhit y que serà'l mateix pera tots els contribuyents, qualsevulga que sia la propietat y rendes que tinguin acumulades.

La contribució se cobrarà en'l poble ahont radiqui la finca sobre que recaigui.

En cada població quedarà agremiada separadament la propietat urbana y la propietat rústega, y ademés se formarà u a agrupació dels gremis de les poblacions per medi de delegats seus en cada Comarca.

Els gremis de cada població faràn els repartiments de la contribució corresponent a la mateixa y resoldran en concepte de jurats sobre'ls agravis dels contribuyents y defraudacions, y respecte dels perdons per calamitats

† D. ANTONI GALLISSÀ
President de l'Unió Catalanista en l'any 1898

quan la contribució que correspongui al propietari o propietaris que'ls demanin no excedeixi de la dècima part de la total que degui pagar el poble. Les peticions de perdons, quan excedeixin d'aquesta quantitat, y las que fassin els pobles en general seràn de competencia de la agrupació de la Comarca.

CONTRIBUCIÓ INDUSTRIAL Y DE COMERS. — S'enten per contribució industrial o de comers la que recau sobre'ls beneficis que s'obtinguin per rahò de tota explotació industrial, fabril o mercantil y del exercici d'una professió u ofici.

Dits beneficis se determinaràn en virtut de declaracions jurades que deuràn presentar els mateixos industrials cada any de referencia als que hagin obtingut durant l'any anterior, o de referencia a un promedi tret sobre els que hagin obtingut en els tres anys derrers.

Aquesta contribució consistirà en un tant per cent sobre'ls beneficis, que deurà ésser encara més reduhit que'l de la contribució territorial, quedant lliures de contribució els que no obtinguin un benefici superior a la quantitat anyal que representa'l jornal d'un treballador.

Per rahò de la quantia dels beneficis se dividiran els contribuyents en varies classes, y si be'l tipo o tant per cent de contribució serà'l mateix pera totes elles, no obstant, als efectes de la distribució o repartiment entre'ls contribuyents, se formarà en cada classe una escala gradual que correrà de una cuota mínima a una màxima, y

MONEDES DE L'UNIÓ CATALANISTA

Anvers

Revers

Coure : preu 0'10 pessetas

Anvers

Revers

Coure : preu 0'05 pessetas

LA NOSTRA BANDERA

HIMNE

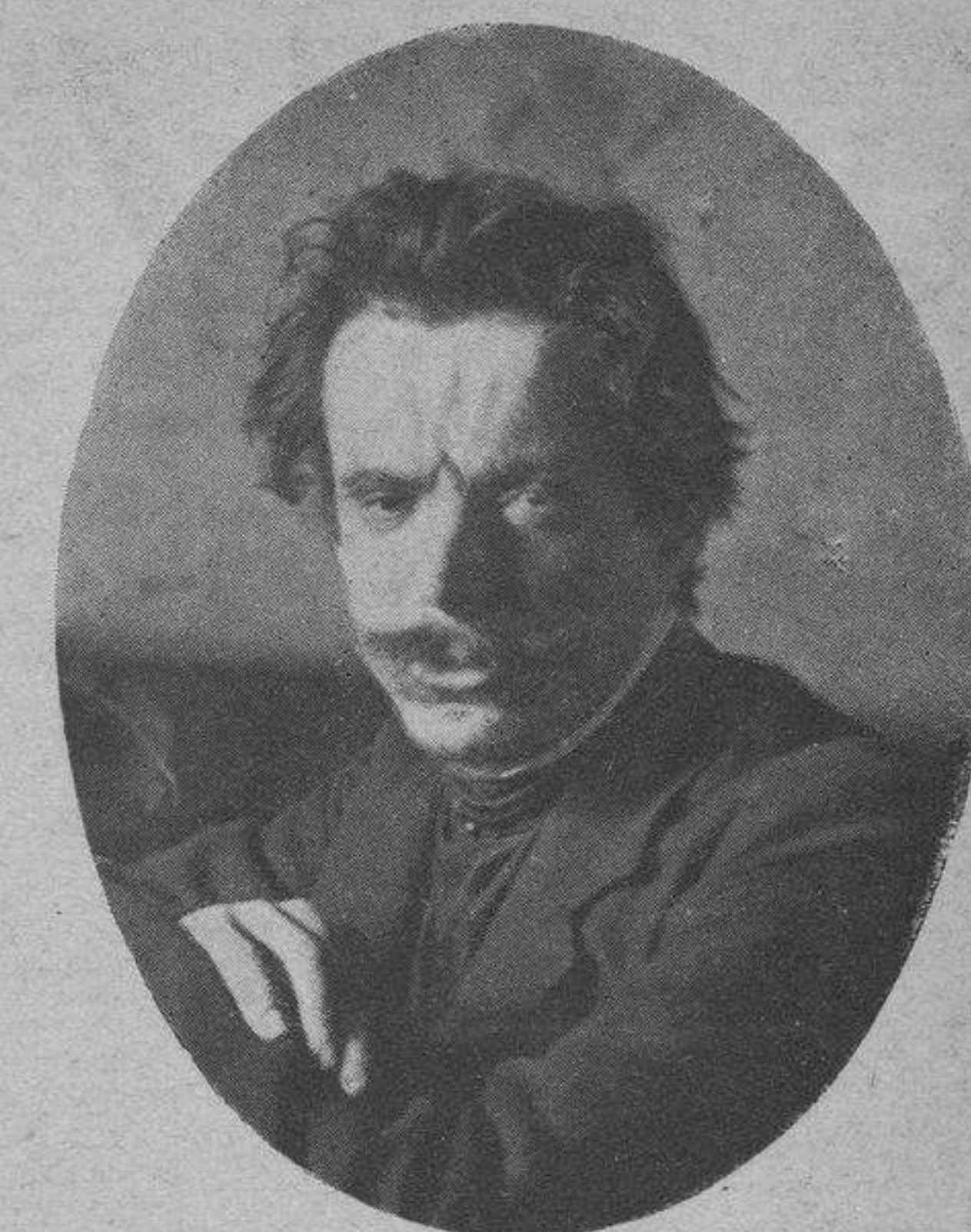
A LA BANDERA DE L'«UNIO CATALANISTA»

Lletra de Joan Maragall

Música d'Enric Morera

JOAN MARAGALL

ENRIC MORERA

Alsèm els cors que ja tenim bandera
 Enarborada sota el nostre cel:
 En nostras mans hi ha nat com rosa vera.
 La flò en l'espai, pro en nostre pit l'arrel.

Els bells colors ha desplegat en l'ayre
 L'amor hi llú en l'or barrat de sang,
 Escampa arreu la poderosa flayre
 Ab que reneix un poble fort y franc.

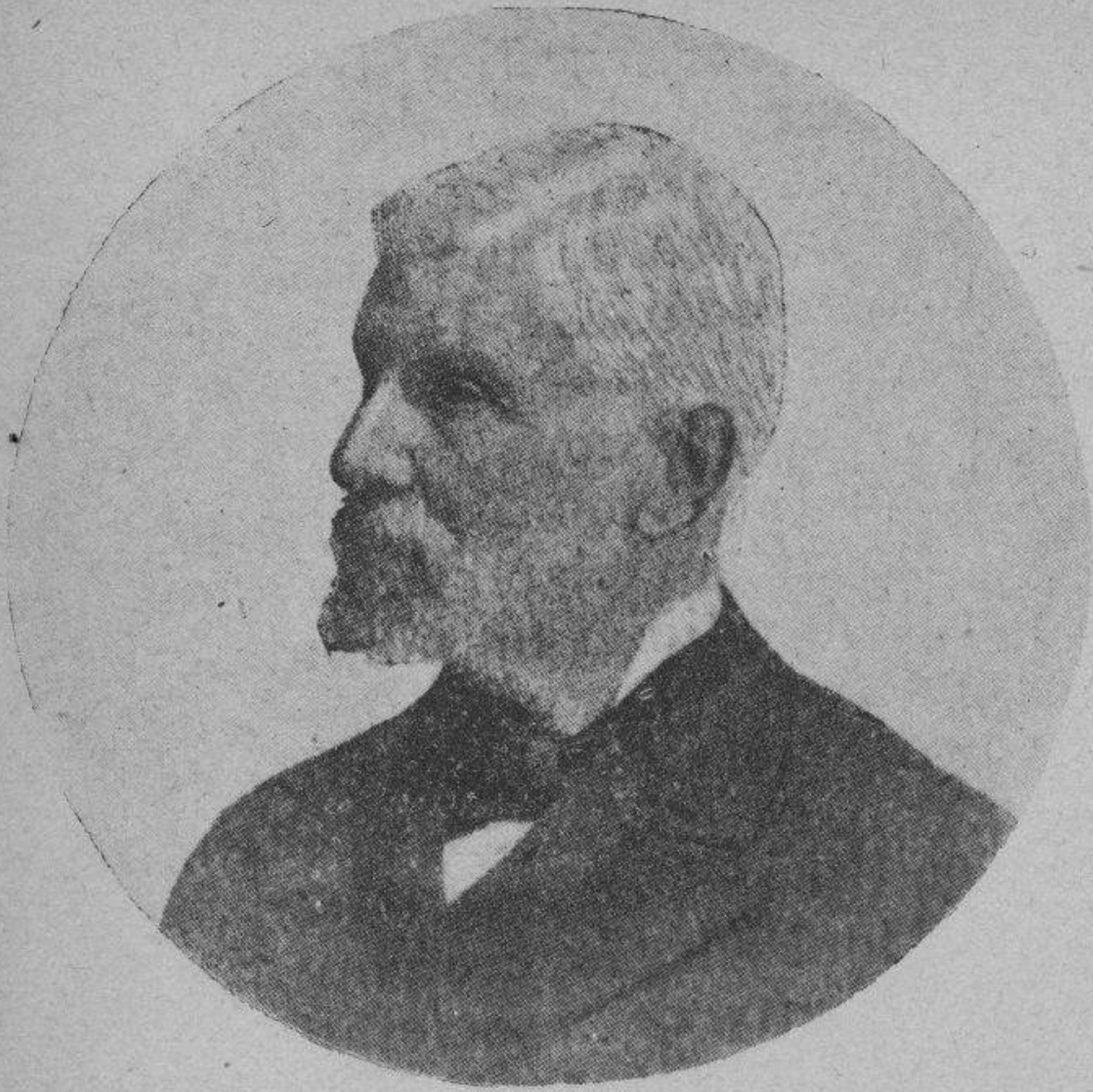
Agermanats per ella en pau y en guerra
 Marxèm units per viure y per morir:
 Santa es ta causa, catalana terra,
 Bell es el seny en que ha volgut florir.

¡ Oh ! Catalunya, nostre mare aymada,
 Viurèm fidels al seny del teu amor;
 Si cal morir servant la flor sagrada
 Caurèm contents bo y estrenyentla al cor.

Molt poc a poc i amb sentiment.

J. Maragall

E. Morera

D. FRANCISCO ROMANI Y PUIGDENGOLAS
President de l'Unió Catalanista en l'any 1899

prudencialment y tenint en compte el capital esmersat y demés circumstancies dignes d'estima, se fixarà dintre de dita escala la cuota que a cada contribuyent correspongui.

Els contribuyents, tenint en compte les classes que s'acaben d'esmentar y en lo possible sobre la base de les mateixes o consemblants industries, s'organizaràn gremialment, essent de competència del gremi la formació dels repartiments, la decisió de les reclamacions d'agravis, les cuestions de defraudacions y les d'exempcions, aixís com també les altes y baixes.

CONTRIBUCIÓ SOBRE'LS INGRESSOS. — S'establirà un'altra contribució directa, gradual y *Progressiva* a més de la territorial y de la de industria y comers, que recaurà sobre tots els ingressos acumulats de qualsevol naturalesa que sian; y aquesta contribució deu considerarse com la més trascendental dintre del sistema general tributari que's proposa.

La *Progressió* serà ascendent en relació a la quantia dels ingressos; de manera que'l tant per cent que deurà pagar-se serà major quant més crescuts sian els ingressos de que's disfruti.

No estaràn subjectes a n'aquesta contribució aquells quins ingressos acumulats no arribin a la quantitat anyal que representa'l triple jornal d'un treballador, y l'aument progressiu del tant per cent en que consisteixi quedarà tancat al arribar a una quantitat que deurà fixarse prenent en compte les fortunes més crescudes del país, de modo que desde aquesta quantitat en amunt els ingressos que excedeixin pagarán a rahò del tipo màxim.

Aquesta contribució servirà per saldar els pressupòsits d'ingressos y de gastos, y per lo tant variarà segons les necessitats el tipo sobre'l que ha de desenrotllarse la progressió en que's fonamenti.

Els ingressos se determinarán en virtut de declaracions jurades que deurán presentar cada any els vehins de totes les poblacions, ab referencia als qu'hagin disfrutat durant l'any anterior o al promedi dels del últim trienni, y se considerarán com ingressos totes les rendes y beneficis líquits que hagin percebut per qualsevol causa o motiu, prèvia deducció de la contribució territorial o industrial que per rahò d'ells hagin satisfet.

També per la computació de dits ingressos se deduirà una quantitat per rahò del número de fills que hagi de mantindre lo contribuyent.

La comprovació de les declaracions, aixís com la resolució de totes les cuestions que's promoguin en ocasió y per rahò de aquesta contribució serà de competència dels mateixos contribuyents organitzats gremialment baix la base del territori.

CONTRIBUCIÓ SOBRE LES SUCCESSIONS Y HERENCIES. — Aquesta contribució gravarà exclusivament les transmissions de bens entre parents colaterals y entre estranys a títol gratuhit, ja per acte entre vius, ja per causa de mort, qualsevol que sia la forma de que's revesteixin.

Queden exemptes de tota contribució les successions entre ascendents y descendents.

Aixís mateix se declaren exemptes les vendes y demés transmissions a títol onerós inclosas les aportacions dotals, els préstams, consitucions de hipoteca y tots els demés actes que avuy venen compresos en la contribució denominada impostos sobre transmissió de drets reals.

Aquesta contribució recaurà sobre'l valor o estimació dels bens objecte de la transmissió y serà tamé sempre gradual y progressiva en relació ab la quantia dels bens, essent diferent el tipo que's degui pendre com a base de la progressió segons el grau de parentiu de les persones entre quines tingui lloch la transmissió.

El contribuyent podrà pagarla tota de una vegada o en diferents plassos que oportunament se fixaràn.

Arbitris. — Atenet a la pertorbació que portan en la contractació y la injusta desigualtat am que en general gravan als contribuyents, no podràn crearse arbitris consistents en paper sellat, timbres de giro, timbres mòvils y demés segells y pólissas consemblants. Aixó no obstant, podrà establirse l'ús del paper sellat pera millor autenticitat dels actes, devent expèndres per lo seu preu de cost, sense que may pugui considerarse font de ingressos; y aixís mateix l'Estat podrà fer efectius per medi de segells y paper de pagos els serveys retribuïts, tal com els de Correus y Telégrafos, la Instrucció pública, etc., etc.

Per la conservació de carreteras, canals y ports, que siguin de competència del Poder Regional a tenor de la base 1.ª de la Constitució acordada en la Assamblea de Manresa, podràn crearse arbitris per rahò del ús de dites coses.

Els Ajuntaments podràn vàldres també d'aquesta font d'ingressos per cubrir el presupòsit municipal, pero sense que aquets afectin directament el consòm de les matèries de primera necessitat y sense que may puguin establirse drets de portes ni ferse efectius per medi de repartiments vehinals.

Propietats públiques. — Tots els bens pertanyents al Estat que radiquin en territori de Catalunya se considerarán de propietat d'aquesta Regió, exceptuant aquells que deguin aplicarse a algún dels serveys que queden reservats al Poder Central.

Els Municipis seguiràn possehint tots els bens que en la actualitat son de sa pertinença, devent serloshi tornats aquells de que hagin sigut despossehits en virtut de les lleys desamortisadores y estiguin encara en mans del Estat.

Tant lo Govern Regional com els Ajuntaments deurán conservar tots els bens de sa respectiva pertinença que puguin aplicarse a alguns dels serveys que venen a son càrrec, els que siguin de fácil administració, els que siguin susceptibles d'aprofitament comunal y tots aquells que per sa naturalesa serveixin per fomentar el benestar del País.

Serveys retribuïts. — Catalunya procurarà pendre a son càrrec el servey de Correus y Telégrafos dintre de la regla de criteri establerta en la base 1.ª de la Constitució acordada per la Assamblea de Manresa, aixís com també la administració de Justicia y la Instrucció Pública; y si be tots aquets serveys seràn retribuïts, may la retribució deurà importar un sobrant per aplicarlo a d'altres cargues y ab lo ben entés de que la justicia s'administrarà gratuïtament als que obtinguin el tractament de po-

bresa y la ensenyansa serà igualment gratuita per'ls pobres.

Monopolis. — Essent d'atribució del Poder Regional la encunyació de moneda, aprofitarà aquell els ingressos que resulten d'aqueix monopoli.

Aixís mateix aprofitarà la renda que proporciona lo del tabaco, com també tots aquells altres que tal vegada convingui que s'estableixin per la seguretat del Estat: per exemple la fabricació de materies explosives, pero sempre de manera que quedin conciliats l'interès del consumidor y'l del productor.

SERVEY MILITAR. — La Assamblea enten que res deu afegir al acort pres en la de Manresa en sentit de que Catalunya contribuirà a la formació del Exèrcit permanent de mar y terra per medi de voluntaris o d'una compensació en diner previament convinguda com avans de 1845; pero, al recordarlo, en atenció al caràcter tributari que tenen les quintes, declara que la quantitat que per tot concepte degui pagarse may ha de excedir del cost del allistament dels voluntaris ab que's supleixi el cupo que correspondria a Catalunya, y que si per reunir dita quantitat ha de exigir-se algún pago als minyons que hi concorrin, lo repartiment se farà sempre tenint en compte sa respectiva posició social.

Balaguer, 14 de maig de 1894.

D. MANUEL FOLGUERA Y DURÁN
President de l'Unió Catalanista en els anys 1900 y 1901
y de l'Assamblea de Tarrasa tinguda en el darrer dels esmentats

Joseph O. Martí

CATALANS:

La UNIO CATALANISTA vos convida al acte de portar una corona á la estàtua d'en Rafel de Casanova, Conceller en cap que en lo dia 11 de Setembre del any 1714 caygué ferit en las murallas de Barcelona abressat á nostra gloriosa bandera defensant las llibertats de la terra.

Demá diumenge, á las ONZE del mati, sortirà la manifestació de la Plassa de Catalunya, disolventse en lo Saló de Sant Joan.

Com á catalans, devém portarnos á la catalana, realisant l'acte ab tota serietat y sense crits que pugan comprometre sa realisació.

Barcelona 14 de Setembre de 1901.

La Junta Permanent de la «Unió Catalanista»: Manel Folguera y Durán, *President.* — Marián Vayreda, *Vis-president.* — Joseph O. Martí y Ballés, *Tresorer.* — Joseph Maria Rocá, Domingo Martí y Juliá y Agustí M. Gibert, *Vocals.* — Lluís Marsans, *Secretari.*

Imp. La Beneficencia

Assamblea d'Olot. Any 1895.

Conclusions

(FREGMENTS)

Dits principis, com derivats d'una mateixa idea, guardant perfecta armonia ab tots els qu'ha definit l'«Unió Catalanista», tenen son fonament en les declaracions fetes en l'Assamblea de Manresa, en sentit de que Catalunya ha d'èsser sobirana de son govern interior (base 6.ª); de que la divisió territorial sobre la que's desenrotlla la gradació geràrquica dels poders gubernatiu y administratiu, tindrà per fonament la Comarca natural y'l Municipi (base 5.ª); de que se regoneixarà a la Comarca natural la major latitut possible d'atribucions administratives (base 10); y de que's concediran al Municipi totes les atribucions que necessita pera'l cuidado de sos interessos propis y exclusius (base 11). Y aixís mateix no s'han de perdre de vista les declaracions fetes en l'Assamblea de Reus, en sentit de que mentres la Constitució Regional Catalana no arribi a plantejarse en sa integritat, es altament convenient que Catalunya substitueixi l'actual sistema de contribucions per un altre consistent en arreglos econòmics ab lo govern sobre la base de quantitats fixas; y les declaracions fetes en la de Balaguer, en sentit de que en lo mateix cas convè que Catalunya s'encarregui del major nombre de serveis trayentlos de

Document de giro de l'Unió Catalanista

DR. D. JOSEP M.ª ROCA

President de l'Unió Catalanista en els anys 1902 y 1903

mans de l'Estat o del Poder Central, y venint l'import dels mateixas en descàrrec de la quantitat que'n virtut dels arreglos econòmics que's fassin hagi de pagar al Govern a fi d'imprimir en ells desd'arè'l sagell característic de sa individualitat y gèni pràctic (proemi); de que Catalunya amb entera independència de les demés regions espanyoles y sense intervenció del Poder Central establirà les contribucions e impostos de tota mena qu'hagin de pagarse en son territori (n.º I dels principis generals); de que's procurarà fomentar la riquesa pública per medi d'exempcions de contribucions y altres ventatjes a favor de la plantació y conservació de boscos, edificis, dessecació de terres, etc., etc. (n.º III dels principis generals); de que pera la conservació de les carreteres, canals y ports que sigan de competència del Poder Regional podran crearse arbitris per rahò de l'us de dites coses (Arbitris, § 2); de que tots els bens de pertenençias de l'Estat que radiquin en territori de Catalunya's consideraran de propietat d'aquesta regió (§ Propietats públiques); y de que els Municipis seguiran posseint els que'n l'actualitat son de sa pertenençia de vent sérlos hi tornats aquells de qu'hagin sigut desposseits en virtut de les lleys desamortisadoras y estiguin encara en mans de l'Estat (§ II Propietats públiques).

En sa conseqüència l'Assamblea aprova'els següents:

PRINCIPIS GENERALS. — I. Seràn de l'exclusiva competència de l'Administració de Catalunya les obres públiques de tota mena, o sían totes aquelles que, tenint per objecte satisfer necessitats generals, lo mateix en l'ordre moral que'n el material, sían fetes per

l'Administració pública en qualsevol dels seus graus. S'exceptúan, de conformitat ab lo declarat en l'Assamblea de Manresa, les obres de defensa de la nació, y les carreteres, ferrocarrils y ports d'interès general, que quedan a càrrec del poder Central.

V. Mentres no pugui plantejarse aquell règim, y subsisteixi l'actual divisió de Catalunya en provincies, una Junta composta de delegats de sas respectives Diputacions, serà la que entengui de les obres públiques d'interès regional, no sols en sa concepció, sino en sa realització.

VII. Al mateix fi's procurarà fomentar, per medi de les obres públiques regionals, la riquesa agrícola industrial y minera de tot Catalunya, prenent en compte, no sols la que avui es objecte d'explotació, sino aquella que, per falta de medis, queda improductiva.

VIII. Per evi'l corresponent estudi's formarà un plan general de carreteres de tot Catalunya que obeeixi'ls dos principis anteriors, y baix la base de que tots els pobles estiguin en comunicació, a qual efecte tots ells deuràn tenir quant menys una carretera que's considerará d'interès regional que'ls dongui accés a la més pròxima via de comunicació d'igual classe. Seràn aquelles de construcció preferent.

IX. Aiximateix l'Administració Regional, provi l'estudi convenient, deurà projectar y portar a execució un plan de ferrocarrils secundaris y econòmics que, combinats amb els de caràcter general avui existents o en projecte, posin en comunicació totes les comarques naturals de Catalunya entre sí, y aquestes ab les demés regions espanyoles y ab l'extranger, y segueixin el curs dels rius més importants.

XVI. En lo que's refereix a les obres públiques municipals que tenen per objecte'l sanejament y millora urbana de les poblacions, poden considerarse inspirades en el criteri regionalista, les següents regles: 1.ª En tota reforma o innovació deu pendres sempre en compte'l modo d'esser de la localitat sense sacrificarlo mai a principis generals y absoluts. 2.ª En aquest concepte mai se

ICATALANS!

La **UNIO CATALANISTA** ab lo concurs de tots els elements autonomistas catalans vos convida al

MEETING

que tindrà lloch **DIUMENGE 29**, a las **DEU** del **MATÍ** en el **TEATRE TIVOLI**, pera protestar del Decret que prenent reformar lo Notariat, es atentatori al Dret y a la dignitat de Catalunya.

Barcelona 26 de Mars de 1903.

LA JUNTA PERMANENT: Joseph M.ª Roca (de Barcelona) President.—Antoni de P. Campmany (de Sabadell) Vis-president.—Rafel Patxot y Jubert (de San Feliu de Guixols) Tresorer.—Ernest Moliné y Brasés (de Barcelona), Frederich Pujolá y Vallés (de Palamós) y Candi Robert y Roura (de Canet de Mar) Vocals.—Manel Rocamora (de Barcelona) Secretari

A. López Robert, impresor, Aalto 63.

Facsímil del cartell-convocatoria del miting contra la reforma del Notariat l'any 1903

pendrà com a base única de criteri, pera l'obertura y reforma dels carrers, la línia recta ni la uniformitat y simetria. 3.ª Les alineacions dels carrers quedaràn en suspens mentres no puguin ferse en la totalitat projectada. 4.ª A pr-ter d'alineació, no sols podrà destruirse cap monument artístic o històric, sino que, pera'l contrari, en les reformes que's projectin, fins deurà tenirse en compte la conservació dels edificis particulars que per sas especials circumstancies ho mereixin.

MONUMENTS PÚBLICS. — I. Tots els monuments de caràcter artístic o històric que radican a Catalunya y son avui de pertinenca de l'Estat, quedaràn baix el domini de la Regió Catalana, sens que aquell puga reservarsen cap a pretext de la defensa del territori ni per cap altre.

Aiximateix tots els monuments qu'estàn en poder de particulars, en virtut de les lleys de desamortisació, seràn recobrats per el Poder Regional, mediant el just reintegro.

III. El Poder Regional podrà expropiar les cases senyorials, de marcat caràcter artístic o històric qu'estiguin en manifest estat d'abandono per part de sos propietaris, cedintles als Municipis pera Cases Comunals; y també algú dels antics castells més notables restaurantlos en lo possible.

IV. No's consentirà mai la destrucció dels ponts antics a pretext de millores en la vialitat. Quan les necessitats de les poblacions exigeixin la destrucció de les antigues Muralles y Portals se procurarà conservar-ne algú fragment que dongui idea de son caràcter y passada disposició.

V. Se commemoraràn per medi de làpides explicatives, colocades en els monuments públics, els grans fets històrics qu'hi tinguin relació pera ensenyança e ilustració del poble.

Assamblea de Girona. Any 1897

Conclusions

(FRAGMENTS)

Y en us d'aquesta autonomia volém, en primer lloc *la llengua catalana am caràcter oficial*, com diu en son manifest la Junta Permanent, y la volém perque es la nostra, perque es la que mellor s'adapta al nostre temperament y caràcter y perque al poble que té llengua propia sols en virtut d'u a vexatoria e irritant imposició se li pot exigir que'n usi un altra.

Volém aixís mateix, *que sian catalans tots los que a Catalunya desempenyin càrrecs públics* de qualsevol classe que sian, tal com diu també la Junta Permanent d'acort am les Bases de l'Assamblea de Manresa, perque l'Administració pública, encare qu'altres vicis no la malegin, ha d'ésser necessàriament defectuosa quan, com succeheix ara a Catalunya, en tots sos rams, en les mateixes corporacions populars, y fins en lo que's refereix als sagrats interessos qu'estàn baix la salvaguarda del poder judicial, viu subjecte a funcionaris casi tots forasters que, per ésser tals, no estàn en condicions de coneixer, estimar y respectar els usos, costums y lleis de la terra, y que desvirtuantlos, fins quan més ben disposats se troban en favor d'ells, no poden donarlos el prestigi que un temps tingueren y deuen recobrar.

Volém Corts Catalanes, *no sols pera estatuir legislació civil sino tot quan se refereix al règimen intern de la nostra terra*, puig sols aixís l'autonomia a que tenim dret pot ser complerta. Volém Corts Catalanes que representin directament al poble en els diversos estaments, y pera que aquesta representació sia una veritat, ja que no es avuy possible, ni tal volta convenient restablir la vida corporativa de la manera que'ls nostres avantpassats la tenian organizada, creiem, com diguerem en les Passes

D.ª AGNÈS ARMENGOL DE BADIA

Iniciadora de la suscripció entre les dones catalanes pera regalar una bandera a l'Unió Catalanista

de l'Assamblea de Manresa, que les Corts s'han de formar per sufragi de totes les classes socials, desde les més altes fins a les treballadores, mitjansant la corresponent organització gremial en lo que possible sia.

Els conflictes no's combaten ni am tolerancia excessiva avans de produirse, ni amb extremada repressió després que esclaten, sino estudiant y conjurant a temps les causes que'ls provoquen. La qüestió social descuidada llargs temps pels governs centrals, te a Catalunya importancia excepcional, major qu'en cap altra regió d'Espanya. Per aixó'l Catalanisme, tenint presents els exemples que respecte a l'organització social li donen les antigues institucions catalanes y les modernes d'altres estats més previsors que'l nostre, declara que les Associacions obreres han de tornar a ésser forses regulars y actives en lo funcionament social, a fi de satisfer les aspiracions del proletariat que sian justes, y d'armonisarles, tant en l'ordre polític com en l'ordre econòmic, am les que sian lligítimes de les demés classes.

Volém que a Catalunya radiqui'l poder judicial, puig que l'administració de justicia no sols exigeix, com hem dit, *que sian de la terra'ls jutges y magistrats*, sino que requereix aixís mateix que la jurisdicció s'exerceixi dins lo territori obecte d'ella, y que mai se fallin fora de dit

CARTE POSTALE

Partie réservée à la Correspondance

Adresse du destinataire

de Jean Floran de
Barcelone Patria
Fides, Amor!

fraternellement

J. Mistral

Mallorca (Provence)

Mistral, en souvenir
de vos ans verdagers,
s'unit à la people qui réunit
autour du Pi de les 3 branques
les patriotes de l'Union
Catalaniste en guise haute-
ment fructifier comme les
trois branches la devise

AUTOGRAF DE MISTRAL

Tarjeta postal de felicitació que l'insigne autor de «Mireia», dirigi a l'Unió Catalanista, ab motiu de la presa de possessió del Pi de las tres Branques.

territori, encara que sia tan sols en última instancia, els plets y causes.

Volém ser arbitres de nostra Administració en tots els rams y manifestacions, el mateix per lo que respecta a Catalunya considerada en sa individualitat, que per lo que's refereix a ses comarques y municipis.

«volém que Catalunya pugui fixar am plena llibertat les contribucions y imposts, no sols pera contribuir als gastos generals del Estat en la proporció extricta que li correspon per sa riquesa, sino pera atendre a tots els serveis propis de sa Administració autonòmica.

Y volém, en fi, la facultat de poder contribuir a la formació del exercit espanyol per medi de voluntaris o diners, suprimint en absolut quintes y lleves en massa y establint que la reserva regional for- sosa presti servei tan sols dins de Catalunya. Amb un exercit aixís format, ne tenen prou pera la propia defensa y pera la conservació y major increment de ses colonies, els Estats que, inspirantse en una prudent y digna política, evitant els conflictes interiors y exteriors, y despullant se del inmoderat afany d'assimilació, no deixantse portar de temeritats imprudentes y governant sense incuria ni immoralitats, administren ses colonias am lleis adequades a sa especial manera d'ésser; amb un exercit format amb elements consemblants, Catalunya extengué y solidà sa benèfica y civilisadora dominació en el Mediterrani en èpoques passades, y en lo present Inglaterra en poc més d'un segle ha pogut crear y sab sostenir son inmens imperi colonial; y am un exercit aixís constituït se posa fi, sobre tot, a la immoral redempció per diners, que, establint sobre

la base d'una quota igual la més irritant desigualtat, crea injustificats privilegis a favor dels rics, sembra'l dol y la ruina en les families pobres y fá extremadament odiós un servei que tots havém de cumplir com a dever ineludible quan la Patria perilla.

Assamblea de Tarrasa. Any 1901 Conclusions

(FRAGMENTS)

I. Interpretació y aclaració dels acorts de l'Assamblea de Reus que fan referencia a la lluita electoral y a la forma en que aquesta s'hagi de realisar.

PRINCIPIS GENERALS. — L'Assamblea ratifica lo acordat a Reus referent a l'intervenció del Catalanisme en la política activa prenent part en les lluytes electorals com a medi pera conseguir l'aplicació total y complerta de les Bases de Manresa; més declara que, aprofitant los fets d'experiencia qu'han resultat dels succosos polítichs y socials ocorreguts d'ensà de l'Assamblea de Reus, no sols protesta de que no per això accepta'l régim actual, sino també de que'l Catalanisme puga tranzigir amb els usos y costums de propaganda y lluyta peculiars de la política espanyola, manifestant solemnement que'ls principis continguts en les bases de Manresa, no poden pera fins electorals ésser jamay estafets, mutilats ni conculcats y que la rectitut y puresa de procediments que imposan els principis de la causa catalanista, aixís com l'estalvi d'esforsos qu'hagin de produhir resultats xorchs y l'evitar l'aplanador mal social de l'indiferencia que segueix als desenganys, exigeixen que a la lluyta electoral sols hi acudeixi'l Catalanisme en les ocasions y circumstancies en que's consideri que l'esfors ha d'ésser fructuós y la lluyta digna y honrada.

L'ARBRE DE LA PATRIA

El Pi de les tres Branques, tan hermosament cantat per l'excels poeta, mossen Jacinto Verdager, sempre havia estat considerat pels catalanistes com l'arbre simbòlic de la Patria. Fent acatament an aquest sentiment patriòtic, D. Tomás Campá, propietari del Pi, ne feu donació a l'Unió Catalanista com a entitat que aplega en son sí a tots els patriotes. D'aquet hermós acte de desprendiment se'n donà compte en l'Assamblea de Tarrasa, essent acullit ab una forta ovació per tots els assembleïstes. L'any 1904 l'Unió Catalanista prenia possessió del Pi de les tres Branques.

L'Assamblea, atenent a que l'objecte principal del Catalanisme al concorre a les eleccions legislatives, es usar d'aquest medi pera l'implantació total de les Bases de Manresa, declara que la lluyta electoral pera diputats a Corts y senadors ha d'ésser considerada sempre com acció pertanyent a tot el Catalanisme, perquè l'acció que'n resulti, en cas de triomfar, sia profitosa pera la totalitat de Catalunya.

Atenent que les Diputacions Provincials son corporacions purament administratives, l'Assamblea acorda que les eleccions provincials se subjectin a les prescripcions qu'han de regir pera l'elecció d'Ajuntaments.

BASES ESPECIALS. — 1. *Eleccions municipals y provincials.* — Per l'especial funció que realisa'l municipi en la vida social y per lo caràcter solzament administratiu de les Diputacions provincials, y considerant que'l Catalanisme te com a fi principalíssim la normalisació de la personalitat catalana, l'Assamblea acorda ratificarse per complert en les conclusions de la de Reus que's refereixen a les eleccions pera Ajuntaments, les que regiran també pera les eleccions provincials.

II. *Eleccions legislatives (de diputats a Corts y Senadors).* — Serà a càrrech del Consell General de Representants, que convocarà la junta Permanent, l'acort de retrahiment o lluita general del Catalanisme.

En els altres cassos les entitats catalanistes dels districtes resoldran lo que considerin més convenient, y en lo de concorre a la lluyta electoral s'observaran les següents prescripcions:

1.ª Pera la designació de candidats se seguiràn els procediments aprobats en l'Assamblea de Reus.

2.ª Els candidats hauràn d'ésser catalanistas y estaràn obligats a publicar un manifest electoral en el que expresin la seva adhesió a les Bases de Manresa fent constar que la seva acció com a representants de la terra tindrà per principal objecte l'implantació de l'Autonomia de Catalunya, tal y com la defineixen dites bases y'ls principis estatuhits per les Assambleas de l'Unió, en lo que aquests tenen de substancial o sia en quant consideran a Catalunya com a unitat étnica, indivisible y's refereixen a la seva autonomia en tots los ordres. En sos escrits y discursos usaràn sempre la llengua catalana y quant les circumstancies els hi privin protestaran previament del dret que tenen d'expressarse en llengua propia;

3.ª El candidat rebutjarà en absolut tot medi electoral abusiú, les falsificacions de documents y la compra de vots, declarant que no acceptarà'l triomf si's consegueix usant algún dels indignes procediments esmentats o qualsevol altre que vul: eri la sinceritat electoral.

6.ª La Junta Permanent en los casos en que en un districte no's presentin candidats oficials catalanistas, respectarà y fins veurà ab simpatia'ls esforços particulars que creguin convenient fer els individus adictes a l'Unió a favor d'aquells candidats que tingan les condicions precises de ser catalans nats en la comarca o amb interessos en ella, gosar de bona reputació y professar ideals autonomistes.

Assamblea de Barcelona. Any 1904

Conclusions

(FRAGMENT)

DECLARACIÓ. — L'Assamblea general de delegats del Unió Catalannista DECLARA :

1. L'acció social del Catalanisme, y per tant, l'acció que realisa l'Unió Catalanista, es una acció nacionalista.

2. Essent nacionalista l'acció que'l nostre poble realisa l'Unió, tenen el dret y'l dever de cooperarhi tots els catalans moguts per les aspiracions del nacionalisme català,

qualsevolga que sia llur pensar y sentir en materies relligioses, polítiques y socials.

3. Les Bases transitories de les Assambleas no son més que la *transició* necessaria de l'actual al nou règim dintre'l període constituent de la Catalunya autònoma, habentse de deixar a la soberania de Catalunya la concreció del pensar nacional en tot lo que per endevant no pot ni deu definir el Catalanisme.

BASE 1.^a

Primer. Que deu procurarse per tots els medis possibles fer naixer y mantenir robusta en tothom l'idea de que l'individu ha de posarse en condicions de que ab sas soles energies pugui atendre a la seva vida y respondre a les seves necessitats de perfeccionament moral y material; cercant protecció en les entitats socials, dintre les que l'individu forsosament se trova, solzament en el període del seu desenrotllo pera adquirir aquelles condicions.

Segón. Que deu procurar aixís mateix, y com a conseqüencia de l'anterior, que prevalguin les tendencies al treball en l'agricultura, industria y comers, bases veritables de la riquesa moral y material dels pobles, y'l conreu de la ciencia fomentadora d'aquestes fonts de riquesa; y que decaiguin els empleus y professions qual subsistencia depén exclusivament de la comunitat.

Tercer. Que deu inspirarse tota l'legislació referent a l'ordre social y del treball en el principi de la major reducció possible de l'intervenció de l'Estat, y del predomini de la regularisació de l'un y l'altre per les relacions

PUBLICACIONES DE LA UNIÓN CATALANISTA

Deliberacions de l' Assamblea de Manresa (2. ^a edició)	ptas. 1.50
Deliberacions de l' Assamblea de Reus.	ptas. 2.00
Fets de la Marina de guerra Catalana.	ptas. 0.50
Deliberacions de l' Assamblea de Barcelona.	ptas. 1.25
ACORDS DE LAS ASSEMBLEAS	
De Manresa.	ptas. 0.10
De Reus.	> 0.10
De Balaguer.	> 0.10
De Olot.	> 0.10
De Girona.	> 0.10
De Tarrassa.	> 0.10
De Barcelona.	> 0.10

Cartell anunciador de les publicacions de l'Unió Catalanista

qu'estableixin els individus y les associacions nadas de sa agrupació lliure.

Quart. Que deu procurarse retenir a les comarques rurals la població agrícola, evitant sa emigració als centres de producció industrial, á fi d'impedir la gran acumulació ciutadana, causa principal del malestar moral y material dels pobles.

BASE 2.^a

Primer. Que s'han d'excloure totes les explotacions econòmiques que tendeixin a encarir o a malejar els elements necessaris a la vida, tant en l'alimentació, com en l'habitació y'l vestir.

Segón. Que ha de procurarse aixís mateix la conservació y perfecció de la vida en tothom, pera que aquesta, aixís en sas condicions generals com en las condicions especials del treball, se desenrotlli en les circumstancies més favorables pels individus, y que s'estableixin tots el medis que sían garantia d'aquella conservació y protecció, aixís en higiene com prevenció d'accidents desgraciats.

Tercer. Que especialment ha de procurarse la conservació y perfecció de la vida en los sers déblls fent que les condicions del treball sían establertes de manera que no en resultin perjudicats les dones, els noys y demés individus perpètua o accidentalment febles, y especialment que no'n sofreixi perjudici la gestació ni la maternitat.

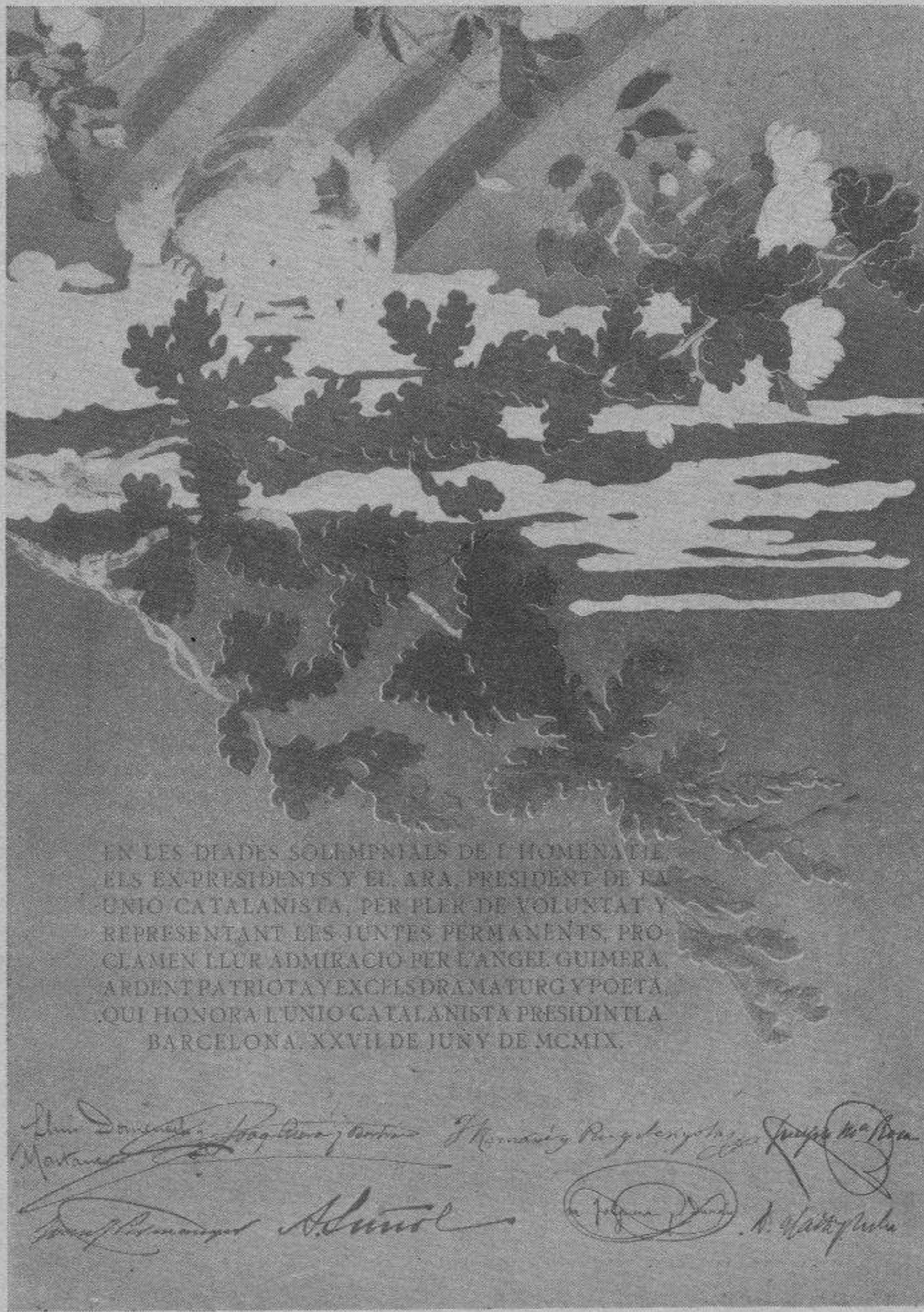
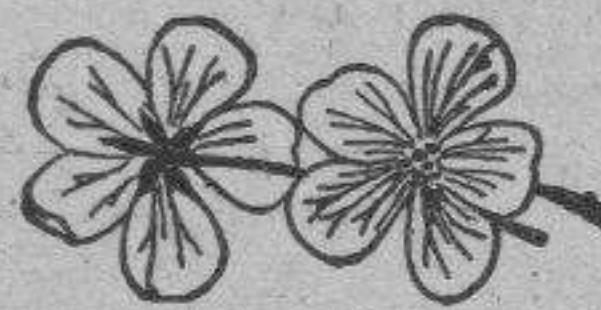
Quart. Que'l treball assegurí al individu la conservació y'l desenrotllo de sa vida en cas d'inutilitat, ja sía

per incapacitat accidental o perpètua nada d'accidents del mateix treball y que'ls assegurí també en els cassos d'orfanesa e invalidesa, per qualsevol causa que sía.

Quint. Que en l'organissació social del present, lo capital té'l dever de concorre a tot lo que sía necessari, pera que dins de la colectivitat s'assegurin les mellors condicions de conservació y perfecció de la vida dels individus y'l desenrotllo armónich del seu ser en tots els ordres y que. en sa conseqüència, també té'l dever social de promoure y cooperar a totes les obres que s'encaminin a n'aquets fins y assegurin la prevenció y'l remey d'accidents e invalideses, y'l foment de fins morals, intellectuals y artístichs.

BASE 3.^a

Primer. Que les associacions nacionals de l'afinitat que dona'l treball, el mateix que les demés associacions nades de les afinitats de la vida, son entitats naturals am perfecta personalitat jurídica, ab drets y responsabilitats socials; que, dins de sa perfecta formació, han de tenir representació en els organismes administratius y polítichs del municipi, la comarca y la nacionalitat.

EN LES DIADES SOLLEMNIALS DE L'HOMENATGE
ELS EX-PRESIDENTS Y EL ARA, PRESIDENT DE LA
UNIO CATALANISTA, PER FLER DE VOLUNTAT Y
REPRESENTANT LES JUNTES PERMANENTS, PRO-
CLAMEN LLUR ADMIRACIO PER L'ANGEL GUIMERA,
ARDENT PATRIOTAY EXCELS DRAMATURG Y POETA,
QUI HONORA L'UNIO CATALANISTA PRESIDINT LA
BARCELONA, XXVII DE JUNY DE MCMIX.

Manuel de Sagarra, Antoni Rovira i Virgili, Francesc de Borja Mompalao, Josep M. Borràs, Joan M. Borràs, Antoni Rovira i Virgili, Manuel de Sagarra, Francesc de Borja Mompalao, Josep M. Borràs, Joan M. Borràs

OLIVA Impre MOISE COMPOSICIO DE 10 DEBUIX DE 10

Faesimil del pergami que, firmat per tots els que han ocupat la presidència de l'Unió Catalanista, s'entregà a D. Angel Guimerà ab motiu de l'homenatge que'l poble de Catalunya dedicà l'any 1908 a l'insigne dramatur

La Bandera de l'Unió Catalanista

L'iniciativa

La Unió Catalanista anava seguint el seu llarc somiatje de propaganda per terres catalanes, sense que tingués una Ensenya pera presidir els seus actes. Era aquesta una falta per tots sentida, fins que D.ª Agnès Armengol de Badía, inicià l'idea de que les dones catalanes fossin les que dotessin a la Unió de Bandera.

La ilustre dama comunicà son pensament a la Junta Permanent de la Unió Catalanista ab un ofici que transcribim a continuació:

«Com sia que la entitat capdalt del catalanisme que vos ab tan acert presidiu, no ostenta cap senyera en sos meetings y festes diferenciantse aixís de les nombroses entitats y agrupacions que d'ella dependeixen, vinc a sollicitar per la Dona catalana l'alt honor de oferir una bandera a l'«Unió Catalanista», que simbolisi dignament son poder, sos drets y aspiracions.

Si com espero la molt honorable Junta Permanent accedeix a ma demanda, tinc propòsit d'endressar un manifest a les dones de Catalunya y ensemps obrir una subscripció en les que totes hi puguin pendre igualment part.

Que Deu vos guardi molts anys per be de la Patria.

Barcelona, dissapte de resurrecció,

14 abril de 1900.

AGNÈS ARMENGOL DE BADÍA

Al molt honorable Sr. D. Manel Folguera y Duràn, president de l'«Unió Catalanista», Barcelona ».

An aquet bell document, tot ell amarat d'amor a Catalunya, l'Unió hi contestava amb el següent, acceptant l'oferta:

« Ab inexplicable joia ha rebut aquesta Junta Permanent la vostra hermosa comunicació en la que soliciteu per la Dona catalana, l'honor d'oferir a l'«Unió Catalanista» la bandera que simbolisi dignament els drets y aspiracions de la terra.

Poques com vos, ilustre poetisa y dama de exemplar patriotisme, podien gloriarse am tant noble, generosa y felis iniciativa. Al calor de vostre indiscutible prestigi, ha de estimularse certament l'entusiasme de les dones catalanes per coronar aqueixa magnànima obra, que farà estremir de goig a tota Catalunya.

Per sa part l'«Unió Catalanista» sent gran honor en acceptar vostra significativa ofrena que senyalará una fita ben remarcable en el camí de la nostra regeneració. Y al mateix temps se creu en el deber de prestar tota mena de facilitats a la execució de tant bell projecte; invitantvos a utilitzar son domicili social colectiu de Barcelona y'ls de totes ses entitats adherides en llurs respectives poblacions pera'ls treballs preparatoris que considereu convenient practicar, a fi d'assegurar l'èxit més complet.

A vos per la alta representació que vos correspon en la vida literaria y social catalana y per la eloqüenta mostra de patriotisme que acaben de donar, vos presta respetuós y carinyós acatament la Junta que suscriu.

Deu vos guardi molts anys.

Barcelona 18 de abril de 1900.

P. A. de J. P. El presidente, Manel Falguera y Duràn ;
El secretari, Lluís Marsans.

Senyora D.ª Agnès Armengol de Badía ».

La crida

Desseguida D.ª Agnès Armengol posà mans a la tasca obrint subscripcions arreu de Catalunya, a les quals convidà a les dones catalanes am la següent crida:

Primera emissió

(Dibuix de + Pascó)

POSTALS DE PROPÁ-
GANDA DE LA «UNIO
CATALANISTA»

Segona emissió

(Dibuix de Pujol y Brull)

TARRAGONA

Vista general de l'imperial ciutat, on se celebren les sessions de la VIII Assemblea Catalanista

« A les dones de nostra Catalunya,

Salut.

Pera'l dever que tenim totes de cooperar a la reivindicació de nostra Patria y pera'l que son enaltiment ens interessa y afecta, vos invitèm y convoquèm, desde la noble dama a la sensilla obrera, pera que concorrèu a la suscripció que, a partir d'avui, queda oberta en els respectius domicilis de totes les Entitats catalanistes.

Dita suscripció reconeix per exclusiu objecte'l dotar a l'Entitat capdalt del Catalanisme, o sia a l'Unió Catalanista, d'una rica bandera estil gremial que simbolisi dignament els drets y aspiracions de la Terra.

Confiant que nostra veu trovi ressò en el cor de la dona catalana, entenèm que s'honra a sí mateixa, honorant com se deu a Catalunya.

Barcelona, diada de Sant Jordi, 1900.

Agnès Armengol de Badia.»

La Bandera

Durant molt temps s'anaren recullint quantitats. Foren milers y milers les dones catalanes que contribuïren a la generosa ofrena...

Tancada la suscripció se procedí a la confecció de la Bandera.

El projecte es degut a l'eminent artista Alexandre de Riquer.

La forma es de les antigues banderes gremials. La alsada del pal es de sis metres; la llargada de la tela de quatre. La estofa es de ric domàs de seda expressament teixit d'una sola pessa. Junt al pal s'exten una magnífica orla o fris de fullatje, sobre'l qual s'hi veu l'escut de l'Unió; brodat tot ab aplicacions de vellut y seda.

El medalló de Sant Jordi, que ostenta la bandera en sa part mitja superior es una bella obra artística. Igualment es magnífic el remat del pal; sis artístiques plaques volten an aquet; en tres d'elles s'hi veuen altres tants esmalts am les flors alegòriques de

la Patria la Fè y l'Amor. D'entre aquestes flors n'avensa una fulla d'alabarda ab hermosos calats, tota de argent.

La Bandera de la Unió Catalanista, es, en conjunt una hermosa obra d'art.

L'acte de l'entrega

¡Hermosa festa aquella! Els que tinguerem la sort d'assistirhi encara la recordèm ab el cor saltant de goig.

Era'l dia 1 de juny de 1903. Poblet bullia de gentada. Hi era l'Orfeó Català, que en aquella època encara cantava *Els Segadors* y feia de catalanista. Hi assistiren les personalitats mes granades del Catalanisme.

A l'hora de la festa, la nau central del Monestir era incapàs pera

tanta generació. Se veien grupus enfilats a les columnes, sobre y dintre dels sepulcres, a tot arreu on hi havia un punt d'apoi, hi havia un espectador; fins en l'arc d'un finestral rodó set o vuit homes feien equilibris aguantantshi.

Hi havia més de 15,000 persones.

Parlà el Sr. Moragas, vispresident de l'Orfeó, se llegí *Poblet*, den Guimerà. Se cantà el *Cant de la Senyera* y *L'Emigrant*, se llegí un discurs d'en Picó y Campamar y l'Orfeó cantà una *absolta* en sufragi del rey Jaume I.

Després D.ª Agnès Armengol feu entrega de la Bandera al President de l'Unió Catalanista, D. Josep Maria Roca, el qual la rebé ab un breu y hermós discurs d'aquells que en Roca sab fer.

Parlava en Roca quan una tempestat desfeta de trons, llamps y aigua s'ensenyorí de l'espai; aleshores s'axecà la Bandera, y entre cants y aplaudiments la rebé la multitud congregada.

Se cantà el *Cant de la Bandera*, compost per en Millet, y encara l'ovació que se le tributava ofegava les orelles, quan la multitud entonava *Els Segadors* sense que s'hi oposessin els constructius que no havien arribat encare on avui tan *oportunament* se troben. Veusaquí un recort de la hermosa festa.

El « Volèm »

L'Unió Catalanista, en el transcurs de la seva actuació patriòtica, s'ha dirigit, moltes vegades, al poble català, ja donatli concell, ja fentlo sabedor del pensament de l'entitat capdal del catalanisme.

Son nombrosos els manifestos llensats al carrer per les Juntes permanents de l'Unió Catalanista, però cap ha assolit l'importancia en l'història del nostre movi-

COMISSIÓ ORGANISADORA DE L'ASSAMBLEA DE TARRAGONA

D. JOSEP FRANQUEZA
Y GOMIS

D. PERE COROMINAS

D. MIQUEL LAPORTA

D. JOSEP RODERGAS
CALMELL

que en unió dels Srs. Martí y Julià, Joseph M.ª Roca, Folguera y Durán y Antón Suñol han format la comissió organissadora de la Assamblea de Tarragona

ment nacional, com el que a l'any 1897, se publicà recordant les aspiracions del catalanisme. Ha servit aquet document de capsalera de molts periòdics catalanistes, especialment de *La Renaixensa*, éssent recordat per tothom pel « Volèm ».

Veusolaquí:

AL POBLE CATALÀ

Les disposicions gubernatives que s'han pres contra publicacions y associacions catalanistes, obligan a aquesta Junta Permanent, representant directe de totes elles, a dirigir-se al poble català a fi d'orientarlo respecte dels procediments de que som víctimes, protestant a la vegada de les suposicions calumnioses ab que conscientment s'ens pretén combatre.

Tenim dret a la vida. Y tenim dret a la vida, porque viu Catalunya. Perqu'ens guia la honradesa y un amor gran al nostre país, tenim dret al respecte de tots els partits y de tots els governs d'Espanya. En tots els païssos del mon es legal la propaganda que'n aquest fem nosaltres: en tots ells se camina cap al plantejament del regionalisme. Y no s'ha de quedar enrera, no, l'Espanya. Hi trevallèm nosaltres, hi trevallen altres regions del nord de la Península e hi trevalla'l govern actual, aixecant com a salvació extrema pera les Antilles espanyoles la nostra bandera d'autonomia; si be l'estarne nosaltres convensuts y'l persuadirne als altres pera portarla demà a la pràctica, no haurà costat una gota de sanc ni una llàgrima, y rius y mars de sanc y de llàgrimes s'han vessat avans de que's convensés de la seva utilitat y de la seva bondat el govern d'Espanya.

Mal'l catalanisme ha trevallat a l'ombra pera arribar a la realisació dels seus ideals. Defensor dels principis honrats que sustenta ben clars y a la llum del sol els va exposar a la Reina Regent d'Espanya en sa vinguda a Barcelona, y ben clars y concretament els va donar al país en l'Assamblea de Manresa de 1892.

Com allavors diguerem, entenèm avui qu'han de quedar a càrrec del Poder Central de l'Estat espanyol les relacions internacionals, l'exèrcit de mar y terra, les relacions econòmiques d'Espanya amb els demés païssos, la construcció d'obres públiques de caràcter general, la resolució de totes les questions y conflictes interregionals y la formació del presupost anyal de gastos, al que deuràn contribuir les regions a proporció de sa riquesa; tot ab l'organissació corresponent y adecuada.

Però entenèm que correspón al Poder Regional el règim intern de Catalunya, y qu'ha de constituirse aquesta mantenint el temperament expansiu de sa legislació y segons sas necessitats y son modo d'èsser.

En conseqüència, volèm la llengua catalana ab caràcter oficial y que sían catalans tots els que a Catalunya desempenyin càrrechs públichs; volèm Corts catalanes, no sols per estatuhir nostre dret y lley civils, sino tot quant es refereixi a l'organissació interior de nostra terra; volèm

que catalans sían els jutjes y magistrats y que dintre de Catalunya's fallin en última instancia'ls plets y causes; volèm ser àrbitres de nostra administració, fixant amb entera llibertat les contribucions e impostos, y volèm, en fi, la facultat de poder contribuir a la formació del exèrcit espanyol per medi de voluntaris o diners, suprimint en absolut quintes y lleves en massa y establint que la reserva regional forsova presti servey tant sols dintre de Catalunya.

Aquest es nostre catalanisme dintre d'Espanya: aquest es el nostre regionalisme dins de Catalunya Això es el que volèm; per això anèm; a n'això arribarem a no triar gayre.

La nostra propaganda no es d'odi a cap de les regions espanyoles. Nosaltres combatèm al centralisme am sos governs de vells y am sos partits d'idees velles. Y la propaganda la fem dintre la legalitat.

A partits polítichs y a doctrinas socials que van contra de cosas e institucions que's tenen per fonamentals en l'Estat espanyol, se'ls concedeix — y no ho censurèm — una llibertat y expansió complertas. Y a nosaltres, que molt lluny de combatre aquelles coses, defensèm institucions venerandes que han conservat, com en cap més part d'Espan, a, la casa y la familia, no sols se'ns nega aquella llibertat, sino que se'ns nega aprofitant la suspensió de garantias constitucionals que, segons paraules de la mateixa lley, las autoritats de Barcelona proposaren tan sols «com a mida indispensable pera perseguir, ab bon èxit, als autors del sagnant atentat» comés fa un any en las circumstancies més execrables.

Hem esplicat lo que defensèm y la manera com se'ns combat. De tot ne protestèm devant del país y esperèm que'l poble català aplaudirà las nostras ideas y participarà dels nostres sentiments.

Barcelona 16 de mars de 1897. — Per la Junta Permanent de la «Unió Catalanista»; El President, ANTONI SUNYOL; El Secretari, LLUIS MARSANS.

Antón de P. Campmany

EN l'Assamblea hi haurà ¿ com no ? una nota trista. Serà aquesta el recort de l'eminent patrici, individu molt temps de la Junta permanent de l'Unió Catalanista y president del «Centre Català de Sabadell».

Cap sacrifici per Catalunya li semblava gran a'n el finat. La seva persona y els seus cabals eren sempre disposats per lo que convingués a nostra causa.

Recordem que quant la tentativa de revifar *La Renaixensa* quan se tracta d'aixecar un emprèstit de cinquanta mil duros, en Campmany se mostrà disposat a cobrirne una quinta part.

¡ Descansi en pau l'antic y ferm catalanista !

D. DOMINGO MARTÍ JULIÁ
PRESIDENT DE L'UNIO CATALANISTA Y DE LA ASSAMBLEA DE TARRAGONA